

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 6-7-2023 με την εξής σύνθεση Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Πρόεδρος, Αγγελική Πουλοπούλου, Εισηγήτρια και Βικτωρία Πισμίρη, Μέλη.

Για να εξετάσει α) την από 28-05-2023 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 776/29.05.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «Γ. Κ.ΤΟΥ Δ.», που εδρεύει στον..., επί της οδού ..., αρ. ... (εφεξής η «πρώτη προσφυγή»), β) την από 29-05-2023 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 789/30.05.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «S... ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» που εδρεύει στην ....., επί της οδού ..., αρ. ... (εφεξής η «δεύτερη προσφυγή») και γ) την από 29-05-2023 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 795/30.05.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «Υ...ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «Υ...Α.Ε.» που εδρεύει στο ..., επί της οδού ..., αρ. ... (εφεξής η «τρίτη προσφυγή»), όπως εκπροσωπούνται νόμιμα. Οι ως άνω προσφυγές συνεξετάζονται λόγω συνάφειας, καθώς αφορούν στην ίδια διαγωνιστική διαδικασία.

Κατά του Δήμου ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με τις ως άνω προδικαστικές προσφυγές, οι προσφεύγοντες αιτούνται την ακύρωση της υπ'αριθμ. πρωτ. .../5.5.2023 Διακήρυξης της Αναθέτουσας Αρχής, με αντικείμενο την «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΥΠΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ...» για τους αναφερόμενους σε κάθε προσφυγή λόγους.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση των προσφυγών, έχουν καταβληθεί τα νόμιμα παράβολα, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 5.060 ευρώ το καθένα (βλ. αντίστοιχα ηλεκτρονικά παράβολα με κωδικούς ..... και τις εκτυπώσεις από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, με την υπ' αριθμ. πρωτ. .../05.05.2023 διακήρυξη προκηρύχθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή ανοικτός ηλεκτρονικός δημόσιος διαγωνισμός άνω των ορίων με αντικείμενο την «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΥΠΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ...» με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, *«η παρούσα τεχνική περιγραφή αφορά την προμήθεια και εγκατάσταση ενός Έξυπνου Συστήματος Διαχείρισης Κυκλοφορίας και Φωτεινής Σηματοδότησης, με σκοπό τη βελτιστοποίηση ελέγχου κυκλοφορίας και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων» σε σηματοδοτούμενους κόμβους του Δήμου .... Ειδικότερα, στοχεύει:* • στον έλεγχο της κυκλοφορίας μέσω της φωτεινής σηματοδότησης και την βελτίωση της λειτουργίας διασυνδεδεμένων κόμβων σε λειτουργία συντονισμένης αρτηρίας. • στη χρήση ηλεκτρονικών πινακίδων μεταβλητών μηνυμάτων (Variable Message Signs – VMS) για την πληροφόρηση και καθοδήγηση των οδηγών. • στην πληροφόρηση των πολιτών/οδηγών σε όλα τα στάδια του ταξιδιού (pre-trip / on-trip) και με διάφορα μέσα (διαδικτυακή πύλη και mobileapp). • στη συλλογή των απαραίτητων κυκλοφοριακών και άλλων δεδομένων για την επιλογή στρατηγικής φωτεινής σηματοδότησης σε πραγματικό χρόνο. • στη βελτίωση της ποιότητας της κυκλοφορίας με ταυτόχρονη μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον. • στη δημιουργία στρατηγικών διαχείρισης οδικών αξόνων με διαφορετικές μεθόδους • στην μείωση των ουρών των οχημάτων σε σηματοδοτούμενους κόμβους • στην βελτίωση της οδικής ασφάλειας για

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

οχήματα, πεζούς και ΑΜΕΑ». Η εκτιμώμενη αξία της συμβάσεως ανέρχεται στο ποσό του 1.012.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% και η διάρκεια της ορίζεται σε δέκα (10) μήνες. Η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στις 5.5.2023 στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) με Α.Δ.Α.Μ. ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό ....

3. Επειδή, ο διαγωνισμός που προκήρυξε η Αναθέτουσα Αρχή, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016.

4. Επειδή, οι υπό εξέταση προδικαστικές προσφυγές έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον η μεν πρώτη κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 28.5.2023, οι δε δεύτερη και τρίτη προσφυγές κατατέθηκαν αμφότερες επίσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 29.5.2020, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 5.5.2023, οπότε και εκκίνησε η δεκαπενθήμερη προθεσμία μετά την πάροδο της οποίας τεκμαίρεται, κατ' άρθρο 361 παρ. 1 (γ) του ν. 4412/20126, η πλήρης γνώση της Διακήρυξης. Περαιτέρω, οι προσφεύγοντες άσκησαν τις προσφυγές τους μετ' εννόμου συμφέροντος και εν γένει παραδεκτώς, δοθέντος ότι και οι τρεις δραστηριοποιούνται στο πεδίο του αντικειμένου του επίμαχου διαγωνισμού, στον οποίο και ενδιαφέρονται να συμμετέχουν, και επικαλούνται συγκεκριμένα βλάβη συνεχόμενη με παράνομους, ασαφείς και αντιφατικούς όρους της διακήρυξης και εν γένει πλημμέλειες αυτής, που αποκλείουν τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό.

5. Επειδή στις 13.6.2023, εκπροθέσμως μεν, κατ' άρ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016, η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ τις υπ' αρ. πρωτ. 41794/7.6.2023 απόψεις της επί της πρώτης προδικαστικής προσφυγής, εμπροθέσμως δε, ομοίως στις 13.6.2023 και μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, κοινοποίησε τις υπ' αριθμ. πρωτ. 41795/7.6.2023 και 41796/7.6.2023 απόψεις της επί της δεύτερης και της τρίτης προδικαστικής προσφυγής αντίστοιχα. Δοθέντος ότι οι ως άνω απόψεις πραγματεύονται τα αυτά νομικά και πραγματικά ζητήματα και ταυτίζονται κατά περιεχόμενο, κατ' αποτέλεσμα λαμβάνονται υπόψη συλλήβδην ως προς το περιεχόμενό τους.

6. Επειδή ο πρώτος προσφεύγων με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου της προσφυγής του (υπό II) διαλαμβάνει ότι ο τρόπος βαθμολόγησης του κριτηρίου ανάθεσης Κ2 «χρονοδιάγραμμα υλοποίησης» κατά το άρθρο 2.3.1 της Διακήρυξης είναι μη νόμιμος, καθώς η χρήση της φράσης «η υποβολή υπερβολικά μικρών χρονοδιαγραμμάτων χωρίς αναλυτική τεκμηρίωση αποτελούν λόγο απόρριψης της προσφοράς», στο άρθρο 4 του παραρτήματος I της Διακήρυξης, καταλείπει ευρύτατο περιθώριο εκτίμησης στην αναθέτουσα αρχή να προβεί στην οικεία αξιολόγηση με βάση ασαφή κριτήρια και να απορρίψει προσφορά βάσει αυτών. Επίσης, κατά τον προσφεύγοντα, *«η αναθέτουσα αρχή δεν παρέχει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο σε σχέση με τα τεχνικά δεδομένα και την πορεία εκτέλεσης του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...», το οποίο είναι αλληλένδετο με την εξέλιξη της παρούσας σύμβασης και δη την εκτέλεση της εργασίας με α/α Ζ1 εργασία του προϋπολογισμού έργου με τίτλο «Προμήθεια και εγκατάσταση Modules για Κυκλοφοριακά Δεδομένα, Πινακίδες Μεταβλητών Μηνυμάτων, Υπολογισμού Χρόνου ταξιδιού και Περιβαλλοντικών Δεδομένων» που αντιστοιχεί στο 10% της συναφθσόμενης σύμβασης», γεγονός που παρεμποδίζει την υποβολή ενός ρεαλιστικού και επαρκώς τεκμηριωμένου χρονοδιαγράμματος και μίας ρεαλιστικής προσφοράς. Ενόψει τούτων, «παραβιάζονται οι αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και του ανταγωνισμού».*

7. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει, καταρχήν, στις απόψεις της ότι *«Η αρμόδια Υπηρεσία του Δ. ... διαπίστωσε ότι στο τεύχος της διακήρυξης, υπάρχουν ορισμένες «ασάφειες» οι οποίες, ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν αλλοιώνουν το φυσικό αντικείμενο του έργου και δεν αποτελούν εμπόδιο για τους υποψηφίους αναδόχους που επιθυμούν να υποβάλλουν την προσφορά τους. Το σύνολο αυτών των «ασαφειών» θα μπορούσε πολύ εύκολα να διευκρινιστεί από τον Δ. ..., εάν οι ανάδοχοι υπέβαλαν διευκρινιστικές ερωτήσεις, όπως προβλέπεται από την παρ. 2.1.3 της διακήρυξης, αντί των προδικαστικών προσφυγών που τελικά επέλεξαν να καταθέσουν.»*. Αναφορικά με το κριτήριο Κ2 «χρονοδιάγραμμα υλοποίησης», διευκρινίζει ότι *«το ελάχιστο ζητούμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων του έργου βαθμολογείται με 100. Για κάθε μήνα μειωμένου χρονοδιαγράμματος η*

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

βαθμολογία θα αυξάνεται κατά 5 μονάδες». Προσέτι, ενημερώνει ότι όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα και την πορεία εκτέλεσης του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...», που συνομολογεί ότι είναι αλληλένδετο με το δημοπρατούμενο εν προκειμένω έργο, «ενόψει του ότι τα modules θα μπορούν να δημιουργηθούν μόνο μετά την ολοκλήρωση του έτερου έργου», «βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη η εγκατάσταση του συστήματος έξυπνης στάθμευσης».

8. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 1 του ν. 4412/2016, «*Στοιχεία της ωριμότητας της σύμβασης αποτελούν ιδίως: (...) β) η νομιμότητα και πληρότητα των σχετικών εγγράφων της σύμβασης και γ) η δυνατότητα των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων να διαμορφώσουν, κατά την αντίστοιχη διαδικασία σύναψης, βάσιμες και ρεαλιστικές προσφορές, με βάση τα χορηγούμενα από την αναθέτουσα αρχή στοιχεία.*». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 53 του ίδιου νόμου, «*1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, σε περίπτωση που η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως: (...) ε) την ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης, καθώς και τον χρόνο άσκησής τους, (...) ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων, (...) ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, σύμφωνα με τα άρθρα 86 και 87 (...)*». Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου να καθίσταται εφικτός εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ο αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

9. Επειδή, στη Διακήρυξη του εν θέματι διαγωνισμού προβλέπονται τα εξής: *«2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης Κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κάτωθι κριτηρίων: Κριτήρια Τεχνικής Αξιολόγησης (Συνολική βαρύτητα 75%) (...) Κ2 - Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης (με συντελεστή βαρύτητας) 5%, Κ3 - Αξιολόγηση ομάδας έργου πληρότητα ομάδας έργου σε ότι αφορά τις ελάχιστες απαιτήσεις, καθώς και τον βαθμό υπερκάλυψής αυτών (με συντελεστή βαρύτητας) 25% ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΣΥΝΟΛΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ 100% 2.3.2 Βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 110 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων. Το*

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

άθροισμα των σχετικών συντελεστών βαρύτητας των Ομάδων κριτηρίων αξιολόγησης ανέρχεται σε κάθε περίπτωση σε 100. Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο : (...) Η πρώτη στο συγκριτικό πίνακα κατάταξης, δηλαδή η προσφορά εκείνη με το μεγαλύτερο βαθμό Β, θεωρείται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.». Στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης ορίζονται περαιτέρω τα εξής: «4. Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Ο συνολικός χρόνος υλοποίησης του έργου ορίζεται στους δέκα (10) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, το οποίο να περιλαμβάνει όλες τις επιμέρους φάσεις και τα παραδοτέα τους, εντός του φακέλου τεχνικής προσφοράς. Η υποβολή υπερβολικά μικρών χρονοδιαγραμμάτων χωρίς αναλυτική τεκμηρίωση, αποτελούν λόγο απόρριψης της προσφοράς.». Επίσης, στο παράρτημα Ι - Μέρος Α - «2. Τεχνικές προδιαγραφές εξοπλισμού και λογισμικού» (σελ. 57) της Διακήρυξης προβλέπονται τα εξής σχετικά με την «Πλατφόρμα Έξυπνης Πόλης για την στρατηγική διαχείριση κυκλοφορίας & Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την κυκλοφορία»: «Η πλατφόρμα Έξυπνης Πόλης που θα προμηθευτεί ο Δήμος ..., μέσω του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο Βόλου», αποτελεί ένα εργαλείο λογισμικού για την συλλογή, παρακολούθηση και επεξεργασία δεδομένων από διάφορους αισθητήρες στο πεδίο (π.χ. αισθητήρες στάθμευσης, αισθητήρες κυκλοφοριακών δεδομένων, χρόνου ταξιδιού, περιβαλλοντικούς σταθμούς κτλ). Αποτελεί την «καρδιά» του συστήματος κυκλοφοριακής διαχείρισης και ενημέρωσης του κοινού. Στο παρόν έργο προβλέπεται η ενοποίηση του συστήματος φωτεινής σηματοδότησης με την πλατφόρμα έξυπνης πόλης με την προσθήκη των απαραίτητων modules για την διαχείριση της κυκλοφορίας και πιο συγκεκριμένα των modules: - Κυκλοφοριακά Δεδομένα (TrafficData) - Δεδομένα Χρόνου Ταξιδιού (TravelTime) - Περιβαλλοντικά Δεδομένα (EnvironmentalData) - Διαχείριση Πινακίδων Μεταβλητών Μηνυμάτων(VMS)».

10. Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη συνδυαστική ανάγνωση του άρθρου 2.3.1 της διακήρυξης και του άρθρου 4 του παραρτήματος Ι αυτής, η υποβολή ενός όχι «υπερβολικά μικρού» και αναλυτικά τεκμηριωμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης συνιστά κριτήριο

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

ανάθεσης με συντελεστή βαρύτητας 5% και τίθεται επί ποινή απόρριψης της προσφοράς του μη συμμορφούμενου υποψηφίου. Εντούτοις, δεν εξειδικεύονται στη διακήρυξη τα στοιχεία που καθιστούν ένα χρονοδιάγραμμα εύλογο και αναλυτικά τεκμηριωμένο. Δοθέντος ότι ο συνολικός χρόνος υλοποίησης του έργου ορίζεται στους δέκα (10) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, δύναται να συναχθεί εξ αντιδιαστολής ότι υπερβολικά μικρό θα θεωρείται το χρονοδιάγραμμα που υπολείπεται σημαντικά του προβλεπόμενου συνολικού χρόνου. Προσέτι, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης θα μπορούσε καταρχήν να διευκρινιστεί με αίτημα παροχής διευκρινίσεων προς την Αναθέτουσα Αρχή κατ' άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το οποίο *«εφόσον έχουν ζητηθεί εγκαίρως, οι αναθέτουσες αρχές παρέχουν σε όλους τους προσφέροντες που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης σύμβασης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές και οποιαδήποτε σχετικά δικαιολογητικά, το αργότερο έξι ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών»*. Ωστόσο, δεδομένου ότι το απαιτούμενο χρονοδιάγραμμα θα πρέπει να περιλαμβάνει τις επιμέρους φάσεις και τα παραδοτέα της παρούσας συμβάσεως, τα οποία εν τούτοις επηρεάζονται κατά την κοινή πείρα και λογική από την πορεία εκτέλεσης του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...» που είναι αλληλένδετο με το δημοπρατούμενο με την υπό κρίση διακήρυξη έργο – γεγονός που συνομολογεί η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της – η σύνταξη ενός αναλυτικά τεκμηριωμένου χρονοδιαγράμματος κατά τα ανωτέρω παρακωλύεται από την έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης στο πλαίσιο της διακήρυξης σχετικά με το αλληλένδετο έργο, το χρονοδιάγραμμά του και την πορεία εξέλιξής του. Η έλλειψη αυτή είναι τέτοιας βαρύτητας, όπως ευχερώς προκύπτει και από την έκταση των σχετικών διευκρινίσεων με τις απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής επί της «πλατφόρμας έξυπνης πόλης» και του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...», που δεν είναι επιδεκτική συμπλήρωσης, ιδίως δε με τις απόψεις που δεν συνιστούν, ωστόσο, διευκρινίσεις, ούτε εντάσσονται στο κανονιστικό περιεχόμενο της διακήρυξης, συνεπώς δεν δύνανται να θεραπεύσουν την ως άνω πλημμέλεια της διακήρυξης. Ως εκ τούτου, ο

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

σχετικός όρος της διακήρυξης παρακωλύει κατά τα ανωτέρω την υποβολή βάσιμης και ρεαλιστικής προσφοράς και έχει τεθεί κατά παράβαση του άρθρου 49 παρ. 1 (γ) και 53 παρ. 1 του ν. 4412/2016, καθώς και των προδιαληφθέντων αρχών που διέπουν τις δημόσιες διαγωνιστικές διαδικασίες, γενομένου δεκτού ως βάσιμου του ως άνω ισχυρισμού της πρώτης προσφυγής.

11. Επειδή με τον δεύτερο ισχυρισμό του πρώτου λόγου της πρώτης προσφυγής προβάλλεται ότι *«είναι μη νόμιμη η ειδικότερη πρόβλεψη της διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία «η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης ... αυξάνεται δε μέχρι τους 110 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου»*, καθότι παραβιάζει την ρητή διάταξη του άρθρου 86§13 του ν. 4412/2016 και θα έπρεπε *«η προσφορά που υπερκαλύπτει τους όρους του κριτηρίου να βαθμολογείται με 120 βαθμούς και όχι με 110 βαθμούς, έτσι ώστε να υπάρχει περιθώριο υποβολής προσφοράς με πιο ποιοτικό περιεχόμενο σε σχέση με το ελάχιστο ζητούμενο»*.

12. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 13 του ν. 4412/2016, *«Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, όταν η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά δεν προσδιορίζεται αποκλειστικά βάσει της τιμής ή του κόστους, η βαθμολογία κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από εκατό (100) έως εκατόν είκοσι (120) βαθμούς. Η βαθμολογία είναι εκατό (100) βαθμοί για τις περιπτώσεις που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι του κριτηρίου. Η βαθμολογία αυτή αυξάνεται έως εκατόν είκοσι (120) βαθμούς, όταν υπερκαλύπτονται οι όροι του κριτηρίου. Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς, όπως προκύπτει από τον τύπο της παρ. 11 κυμαίνεται από εκατό (100) έως εκατόν είκοσι (120) βαθμούς. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης μεγαλύτερο περιθώριο διακύμανσης από το αναφερόμενο στο πρώτο εδάφιο από εκατό (100) έως εκατό πενήντα (150) βαθμούς, προσαρμόζοντας αναλόγως τους όρους της διαδικασίας σύναψης σύμβασης. (...)»*. Από την ως άνω διάταξη προκύπτει ότι, όταν η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά δεν προσδιορίζεται αποκλειστικά βάσει της τιμής ή του κόστους, όπως εν προκειμένω που ως κριτήριο ανάθεσης τίθεται από την προσβαλλόμενη διακήρυξη η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει σχέσης ποιότητας – τιμής, το πλαίσιο βαθμολογίας κάθε

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 έως 120 βαθμούς και ότι η αναθέτουσα αρχή έχει διακριτική ευχέρεια να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης μόνο μεγαλύτερο περιθώριο διακύμανσης, ήτοι από 100 έως 150 βαθμούς, και άρα, εξ αντιδιαστολής, όχι μικρότερο περιθώριο διακύμανσης, ήτοι κάτω από 120 βαθμούς. Ως εκ τούτου, ο σχετικός ισχυρισμός του πρώτου προσφεύγοντος περί παρανομίας της διάταξης του άρθρου 2.3.2 δέον να γίνει δεκτός ως νόμω βάσιμος.

13. Επειδή με το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου του πρώτης προσφυγής (υπό III), με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου της δεύτερης προσφυγής και με τον δεύτερο λόγο της τρίτης προσφυγής προβάλλεται ότι με το άρθρο 2.3.1 της διακήρυξης θεσπίζεται κριτήριο ανάθεσης Κ3 «αξιολόγηση ομάδας έργου πληρότητα ομάδας έργου σε ότι αφορά τις ελάχιστες απαιτήσεις, καθώς και τον βαθμό υπερκάλυψής αυτών» με συντελεστή βαρύτητας 25% επί της συνολικής βαθμολόγησης της τεχνικής προσφοράς του κάθε διαγωνιζόμενου, δίχως να προσδιορίζονται τα μέλη της ομάδας έργου, ως προς τον ελάχιστο αριθμό, τα απαιτούμενα προσόντα τους και την εξειδίκευσή τους και δίχως (κατά τους ισχυρισμούς της πρώτης προσφεύγουσας) να αναφέρεται κάτι σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησής του εν λόγω κριτηρίου, πέραν της γενικής αναφοράς ότι «η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 110 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου». Η έλλειψη αυτή έχει ως αποτέλεσμα να καθίσταται ανέφικτη η υποβολή αποδεκτών και ρεαλιστικών προσφορών, κατ'άρθρο 49 παρ. 1 του ν. 4412/2016, αλλά και άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών, κατ'άρθρο 53 του ν. 4412/2016, και να επιτρέπεται στην Αναθέτουσα Αρχή να βαθμολογήσει αυθαίρετα τις τεχνικές προσφορές των συμμετεχόντων, παραβιάζοντας, ούτως, τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και του ανταγωνισμού, ενώ (κατά τους ισχυρισμούς της τρίτης προσφεύγουσας) άγει και σε βλάβη του δημοσίου συμφέροντος σε περίπτωση εκτέλεσης του έργου από μη εξειδικευμένο προσωπικό. Με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής του ο πρώτος προσφεύγων βάλλει, επίσης, κατά της πρόβλεψης της διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία «η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης ... αυξάνεται δε

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

μέχρι τους 110 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου» και όχι μέχρι τους 120 βαθμούς, κατά παράβαση της ρητής διάταξης του άρθρου 86§13 του ν. 4412/2016. Επίσης, οι δεύτερη και τρίτη προσφεύγουσες προβάλλουν ότι η συμπερίληψη της ομάδας έργου στα κριτήρια ανάθεσης και η εξ αυτής συναγόμενη σημαντική επίδρασή της στο επίπεδο εκτέλεσης της σύμβασης, κατ'άρθρο 86 παρ. 2 β του ν. 4412/2016, και στην αξιολόγηση της προσφοράς (ενόψει και του συντελεστή βαρύτητας), έρχεται σε αντίφαση με τους όρους που αφορούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής και, δη, την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, όπου δεν προβλέπεται καμία απαίτηση για την ομάδα έργου.

14. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 2 του ν. 4412/2016 «*Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής προσδιορίζεται βάσει της τιμής ή του κόστους, με χρήση προσέγγισης κόστους αποτελεσματικότητας, όπως της κοστολόγησης του κύκλου ζωής, σύμφωνα με το άρθρο 87, περί κοστολόγησης του κύκλου ζωής, και μπορεί να περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ποιοτικών, περιβαλλοντικών ή κοινωνικών πτυχών που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης. Στα κριτήρια αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται, ιδίως: (...) β) η οργάνωση, τα προσόντα και η εμπειρία του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, στην περίπτωση που η ποιότητα του διατεθέντος προσωπικού μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στο επίπεδο εκτέλεσης της σύμβασης, (...)*». Περαιτέρω στο άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ορίζεται ότι «*Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας (2018-2022) και έως την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον μία (1) αντίστοιχη σύμβαση. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης*».

15. Επειδή, στην προδιαληφθείσα διάταξη του 2.3.1 της διακήρυξης αναφέρεται ως κριτήριο ανάθεσης Κ3 η «Αξιολόγηση ομάδας έργου πληρότητα ομάδας έργου σε ότι αφορά τις ελάχιστες απαιτήσεις, καθώς και

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

τον βαθμό υπερκάλυψής αυτών» με συντελεστή βαρύτητας 25%, το οποίο βαθμολογείται κατά τα προβλεπόμενα και για τα άλλα κριτήρια κατά το άρθρο 2.3.2 της διακήρυξης, «αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς», «από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, (...) μέχρι τους 110 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου (...)». Παρατηρείται ότι δεν υφίσταται άλλη πρόβλεψη της διακήρυξης που να εξειδικεύει καθ' οιονδήποτε τρόπο τις ελάχιστες απαιτήσεις της ομάδας έργου, όπως την οργάνωση, τα προσόντα και την εμπειρία του προσωπικού, στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 86 παρ. 2 (β), με αποτέλεσμα να καθίσταται ανέφικτη η υποβολή αποδεκτών, ρεαλιστικών και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών, κατά τους βάσιμους σχετικούς ισχυρισμούς και των τριών προσφυγών. Η εν λόγω πλημμέλεια της διακήρυξης – επί της οποίας σημειωτέον η Αναθέτουσα Αρχή αποφαινεται στις απόψεις της μόνο επί τη ευκαιρία των διευκρινίσεων για τις ελάχιστες απαιτήσεις των προς δημιουργία modules (πρβλ. κατωτέρω σκ. 26) – ακόμη και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι θα μπορούσε να διευκρινιστεί από αυτήν κατ' άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016, είναι, σε κάθε περίπτωση, τέτοιας σημασίας που θα μπορούσε να περιορίσει ανεπίτρεπτα τον ανταγωνισμό στον υπό κρίση διαγωνισμό, κατά παράβαση του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 4412/2016, λόγω της μη συμμετοχής σε αυτόν οικονομικών φορέων που θα ηδύναντο να συμμετάσχουν, αν δεν υφίστατο η πλημμέλεια αυτή. Ως εκ τούτου, η ως άνω διάταξη του άρθρου 2.3.1 της διακήρυξης περί του κριτηρίου Κ3 έχει τεθεί κατά παράβαση του άρθρου 49 παρ. 1 (γ), 53 παρ. 1 και 18 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και είναι ακυρωτέα, γενομένων δεκτών των σχετικών ισχυρισμών των προσφευγόντων. Εντούτοις, άνευ εννόμου συμφέροντος και, συνεπώς, απαραδέκτως, η τρίτη προσφεύγουσα προβάλλει λόγους δημοσίου συμφέροντος, σε περίπτωση εκτέλεσης του έργου από μη εξειδικευμένο προσωπικό. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής του πρώτου προσφεύγοντος περί του περιθωρίου διακύμανσης της βαθμολόγησης που θέτει το άρθρο 2.3.2 της Διακήρυξης, ισχύουν ομοίως τα διαλαμβανόμενα ανωτέρω περί παραβίασης του άρθρου 86 παρ. 13 του ν. 4412/2016 (σκ. 14), γενομένου δεκτού ως νόμου βάσιμου του σχετικού ισχυρισμού.

16. Επειδή, με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου της πρώτης προσφυγής (υπό IV), με τον δεύτερο λόγο της δεύτερης προσφυγής και με τον πρώτο λόγο της τρίτης προσφυγής προβάλλεται ότι ο όρος 2.2.6 της διακήρυξης περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, κατά τον οποίο «οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας (2018-2022) και έως την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον μία (1) αντίστοιχη σύμβαση» είναι παράνομος και αόριστος, καθότι δεν προσδιορίζεται η έννοια της «αντίστοιχης σύμβασης» ούτε ως προς το αντικείμενό της, ταυτόσημο ή ανάλογο, ούτε ως προς την αξία της. Η ασάφεια αυτή αφενός κωλύει την υποβολή βάσιμης και ρεαλιστικής προσφοράς και αφετέρου παρέχει ευρύτατη ευχέρεια στην Αναθέτουσα Αρχή για την κατά βούληση απόρριψη ή αποδοχή προσφοράς επί του δημοπρατούμενου έργου που τυγχάνει, κατά τον δεύτερο προσφεύγοντα, και σύνθετο και εξειδικευμένο και απαιτεί εμπειρία και τεχνογνωσία για τη διασφάλιση της ασφάλειας των οδικών μετακινήσεων, ελλείψει των οποίων, κατά την τρίτη προσφεύγουσα, εγκυμονεί κίνδυνος για το δημόσιο συμφέρον, ενώ προσκρούει και στο άρθρο 75 παρ. 4 του ν. 4412/2016.

17. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της επί των ισχυρισμών περί «ασάφειας» στις απαιτήσεις που αφορούν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα διευκρινίζει ότι «ως «αντίστοιχη σύμβαση» νοείται μία σύμβαση η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα: «ο Λογισμικό τηλε-επιτήρησης και αναγγελίας βλαβών για σηματοδοτούμενους κόμβους. ο Λογισμικό πλατφόρμας έξυπνης πόλης. ο Ρυθμιστές κυκλοφορίας. ο Πινακίδες VMS. ο Διαδικτυακή πύλη ενημέρωσης για την κυκλοφοριακή κατάσταση του οδικού δικτύου».

18. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 75 του ν. 4412/2016, «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: (...) γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. (...) 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης. Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους. 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.».

19. Επειδή, εν προκειμένω, η υπό κρίση διακήρυξη προβλέπει τα εξής περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας: «2.2.6 (...) Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας (2018-2022) και έως την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον μία (1) αντίστοιχη σύμβαση. (...) 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα (...) Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: Α) Πίνακα των κυριότερων έργων –προμηθειών που εκτέλεσε επιτυχώς ο υποψήφιος Ανάδοχος όπως απαιτούνται στην παράγραφο 2.2.6. Ο Πίνακας των

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

κυριότερων έργων πρέπει να συνταχθεί σύμφωνα με το ακόλουθο υπόδειγμα: Όπου: Α/Α – ΠΕΛΑΤΗΣ – ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΠΑΡΟΥΣΑ ΦΑΣΗ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ – ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ (προϋπολογισμός) – ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ (τύπος & ημερομηνία). Β) Ως αποδεικτικό της ολοκλήρωσης ή του επιτυχούς αποτελέσματος του Έργου- Προμήθειας, πιστοποιητικό Δημόσιας Αρχής ή πρωτόκολλο παραλαβής Δημόσιας Αρχής (...). Δεδομένου ότι δεν προκύπτει, ούτε από τις προδιαληφθείσες διατάξεις της διακήρυξης, ούτε από κάποια άλλη διάταξη αυτής το ακριβές περιεχόμενο και η αξία της «αντίστοιχης σύμβασης» που πρέπει να έχουν εκτελέσει οι οικονομικοί φορείς, προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας και ενόψει του ότι το νοηματικό περιεχόμενο της εν λόγω έκφρασης της διακήρυξης είναι αόριστο και ευρύ, αφενός δεν επιτρέπεται ούτως στον επιδεικνύοντα τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζόμενο να υποβάλλει βάσιμη και ρεαλιστική προσφορά και αφετέρου η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ερμηνεύει κατά βούληση τον σχετικό όρο της διακήρυξης (π.χ. ως σύμβαση με αντικείμενο και προϋπολογισθείσα αξία ταυτόσημα ή ανάλογα ή παρόμοια), γεγονός που προσκρούει στις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Παράλληλα, διακυβεύεται και ο σκοπός του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, αφού δε διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων θα διαθέτει τις απαιτούμενες τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Μάλιστα, η Αναθέτουσα Αρχή συνομολογεί στις απόψεις της την ύπαρξη «ασαφειών» στο τεύχος της διακήρυξης εν γένει, αλλά και ειδικά σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, διευκρινίζοντας εν προκειμένω το ελάχιστο περιεχόμενο της «αντίστοιχης σύμβασης», το οποίο δε θα μπορούσε, άνευ ετέρου, να συναχθεί από τον ευλόγως ενημερωμένο και επιμελή υποψήφιο. Παρέπεται ότι το άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης έχει όντως ασαφές περιεχόμενο. Εντούτοις, η σχετική πλημμέλεια της διακήρυξης θα μπορούσε να αρθεί, κατά τον βάσιμο ισχυρισμό της Αναθέτουσας Αρχής, με αίτημα των συμμετεχόντων στη διαγωνιστική διαδικασία για παροχή διευκρινίσεων κατ'άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016, ενόψει και του ορισμού ως καταληκτικής ημερομηνίας παραλαβής των προσφορών της 31-07-2023, απορριπτομένων για το λόγο αυτό των

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

σχετικών ισχυρισμών των προσφευγόντων. Άλλωστε, άνευ εννόμου συμφέροντος και ως εκ τούτου απαραδέκτως, η τρίτη προσφεύγουσα επικαλείται τη βλάβη του δημοσίου συμφέροντος σε περίπτωση εκτέλεσης της σύμβασης από μη εξειδικευμένο προσωπικό.

20. Επειδή, περαιτέρω, με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου της πρώτης προσφυγής, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η πρόβλεψη του άρθρου 2.2.9.2.B.4 της διακήρυξης που απαιτεί για την απόδειξη από τους οικονομικούς φορείς της ολοκλήρωσης ή του επιτυχούς αποτελέσματος του Έργου-Προμήθειας του άρθρου 2.2.6 μόνο πιστοποιητικό Δημόσιας Αρχής ή πρωτόκολλο παραλαβής Δημόσιας Αρχής, αποκλείει την επίκληση συμβάσεων που εκτελέστηκαν από τους υποψηφίους αναδόχους, όπως ο ίδιος, για λογαριασμό ιδιωτών και «αντίκειται στο σημείο α.ii του Μέρους II του Προσαρτήματος XII του ν. 4412/2016, όπου προβλέπεται ότι ο παραλήπτης της επιτυχώς εκτελεσθείσας προμήθειας μπορεί να είναι «δημόσιος ή ιδιωτικός», αλλά και στην αρχή της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και του ελεύθερου ανταγωνισμού», αφού αποκλείονται αδικαιολόγητα όσοι διαγωνιζόμενοι έχουν αποκτήσει εμπειρία στο πλαίσιο ιδιωτικού έργου, παρότι μπορούν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της Αναθέτουσας Αρχής.

21. Επειδή στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παρ. 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 περί λόγων αποκλεισμού, και 74 περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76. Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82 περί προτύπων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης. (...) 5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α', ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών.». Στο παράρτημα XII του προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 προβλέπονται τα εξής: «Μέρος II: Τεχνική ικανότητα Αποδεικτικά στοιχεία των τεχνικών ικανοτήτων του

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

οικονομικού φορέα, που αναφέρονται στο άρθρο 75: α) οι ακόλουθοι κατάλογοι: i) κατάλογος των εργασιών που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία, κατά μέγιστο όριο, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών' όπου κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ότι θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών εργασιών που εκτελέστηκαν πριν από την τελευταία πενταετία, ii) κατάλογος των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. (...).».

22. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων επικαλείται εσφαλμένα την αντίθεση του άρθρου 2.2.9.2-B.4 της διακήρυξης στο σημείο α. ii του Μέρους II του Προσαρτήματος XII του ν. 4412/2016, καθότι το Προσάρτημα αυτό δεν υφίσταται, αλλά πρόκειται κατ' ορθή ερμηνεία για το Παράρτημα II του Προσαρτήματος Α' του ίδιου νόμου. Έτι περαιτέρω, εν προκειμένω, στο άρθρο 2.2.9.2-B.4 της διακήρυξης προβλέπεται η απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας με «Πίνακα των κυριότερων έργων –προμηθειών που εκτέλεσε επιτυχώς ο υποψήφιος Ανάδοχος όπως απαιτούνται στην παράγραφο 2.2.6.» και με «πιστοποιητικό Δημόσιας Αρχής ή πρωτόκολλο παραλαβής Δημόσιας Αρχής», ήτοι, ενόψει της απαίτησης του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης περί εκτέλεσης της «αντίστοιχης σύμβασης» κατά την τελευταία πενταετία (2018-2022), με αναφορά στο σημείο i) του μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 («κατάλογος των εργασιών που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία, κατά μέγιστο όριο, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών (...).») και όχι με αναφορά στο σημείο ii) αυτού («κατάλογος των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη») το οποίο και επικαλείται ο προσφεύγων. Σε κάθε δε περίπτωση, όπως προκύπτει από το άρθρο 80 του ν. 4412/2016, τα αποδεικτικά μέσα για την απόδειξη, μεταξύ άλλων, της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των οικονομικών φορέων ορίζονται μεν περιοριστικώς στο εν λόγω άρθρο, η

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

αναθέτουσα αρχή διαθέτει, εντούτοις, διακριτική ευχέρεια ως προς την επιλογή ενός ή περισσοτέρων από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α', «ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών». Από τη διατύπωση των σχετικών χωρίων του μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' δε συνάγεται περιορισμός της Αναθέτουσας Αρχής ως προς την επιλογή του δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα που υπήρξε παραλήπτης των σχετικών παραδοτέων και, ως εκ τούτου, η Αναθέτουσα Αρχή λειτούργησε, εν προκειμένω, στο πλαίσιο της οριοθετούμενης από το άρθρο 80 του ν. 4412/2016 διακριτικής της ευχέρειας, κρίνοντας ότι, ενόψει της φύσης της δημοπρατούμενης υπηρεσίας – έργου, δέον η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα να έχει αποκτηθεί εντός δημόσιου φορέα. Η απαίτηση αυτή, άλλωστε, δε μπορεί να θεωρηθεί ότι αντίκειται στις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, ο ως άνω ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως νόμω αβάσιμος.

23. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο (υπό V) της προσφυγής του ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι οι απαιτήσεις της διακήρυξης σχετικά με την εκτέλεση της εργασίας με α/α Ζ1 «Προμήθεια και εγκατάσταση Modules για Κυκλοφοριακά Δεδομένα, Πινακίδες Μεταβλητών Μηνυμάτων, Υπολογισμού Χρόνου ταξιδιού και Περιβαλλοντικών Δεδομένων» τίθενται κατά παράβαση του άρθρου 49 παρ. 1 (γ) του ν. 4412/2016, καθότι είναι εντελώς ασαφείς και παρεμποδίζουν τη σύνταξη μιας ρεαλιστικής προσφοράς, υπολογίζοντας ένα βάσιμο κόστος που θα ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα δεδομένα. Ο προσφεύγων εξειδικεύει την ως άνω αιτίαση ως εξής: *«στο άρθρο 2 του Μέρους Α' του Παραρτήματος I της διακήρυξης (σελίδα 57) αναφέρεται ότι «Η πλατφόρμα Έξυπνης Πόλης που θα προμηθευτεί ο Δήμος ..., μέσω του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...», αποτελεί ένα εργαλείο λογισμικού για την συλλογή, παρακολούθηση και επεξεργασία δεδομένων από διάφορους αισθητήρες στο πεδίο (π.χ. αισθητήρες στάθμευσης, αισθητήρες κυκλοφοριακών δεδομένων, χρόνου ταξιδιού, περιβαλλοντικούς σταθμούς κτλ). Αποτελεί την «καρδιά» του συστήματος κυκλοφοριακής διαχείρισης και ενημέρωσης του κοινού. Στο παρόν έργο προβλέπεται η ενοποίηση του συστήματος φωτεινής σηματοδότησης με την πλατφόρμα έξυπνης πόλης με*

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

την προσθήκη των απαραίτητων *modules* για την διαχείριση της κυκλοφορίας και πιο συγκεκριμένα των *modules*: - Κυκλοφοριακά Δεδομένα (*Traffic Data*) - Δεδομένα Χρόνου Ταξιδιού (*Travel Time*) - Περιβαλλοντικά Δεδομένα (*Environmental Data*) - Διαχείριση Πινακίδων Μεταβλητών Μηνυμάτων(*VMS*)». Η εν λόγω υποχρέωση αποτελεί την με α/α Ζ1 εργασία του προϋπολογισμού έργου με τίτλο «Προμήθεια και εγκατάσταση *Modules* για Κυκλοφοριακά Δεδομένα, Πινακίδες Μεταβλητών Μηνυμάτων, Υπολογισμού Χρόνου ταξιδιού και Περιβαλλοντικών Δεδομένων», αξίας 100.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, όπως προκύπτει από το Μέρος Β' του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης (σελίδα 60).». Εντούτοις, η προσθήκη, κατά τα ανωτέρω, των απαραίτητων *modules* «προϋποθέτει ότι οι διαγωνιζόμενοι του εδώ κρίσιμου διαγωνισμού γνωρίζουν τουλάχιστον τα εξής: (1) τις ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις των προς δημιουργία *modules*, έτσι ώστε να υπολογίσουν τον αριθμό και το γνωστικό επίπεδο των μελών της ομάδας έργου που θα απασχοληθεί στην συναφθσόμενη σύμβαση, αλλά και τον χρόνο απασχόλησής τους για τον σκοπό αυτόν, (2) τα τεχνικά δεδομένα του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο Βόλου», έτσι ώστε να αποσαφηνιστεί αν αυτά επηρεάζουν και σε ποιο βαθμό τις απαιτήσεις εκτέλεσης της εδώ κρίσιμης σύμβασης, και (3) το χρονοδιάγραμμα και την πορεία εκτέλεσης του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο Βόλου», αφού είναι προφανές ότι τα δύο έργα είναι αλληλένδετα, ενόψει του ότι τα *modules* θα μπορούν να δημιουργηθούν μόνο μετά την ολοκλήρωση του έτερου έργου.(...)». Ομοίως, η δεύτερη προσφεύγουσα προβάλλει με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της, την ασάφεια του αντικειμένου και του σκοπού της σύμβασης σε ό,τι αφορά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του Μέρους Α του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης για την «πλατφόρμα Έξυπνης Πόλης», κατά παράβαση των άρθρων 49 παρ. 1 (α) και (β) και 53 του ν. 4412/2016, καθώς δεν προσδιορίζεται σαφώς η απαιτούμενη προηγούμενη εμπειρία των συμμετεχόντων και δεν υφίσταται καμία πληροφορία για «τα τεχνικά στοιχεία και προδιαγραφές του έργου της πλατφόρμας Έξυπνης Πόλης, την εξέλιξη της σύμβασης αυτής, τα τελικά χαρακτηριστικά και τις διαλειτουργικότητες της πλατφόρμας κλπ.», με αποτέλεσμα την αδυναμία υποβολής τεχνικής και οικονομικής προσφοράς

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

και, δη, σε αντίθεση με τους εμπλεκόμενους στην τελευταία αυτή σύμβαση. Περαιτέρω, η δεύτερη προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «μία πλατφόρμα συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης δεν είναι δυνατόν να εξασφαλίσει ούτε βέβαια να γίνει η καρδιά ενός συστήματος διαχείρισης κυκλοφορίας», καθώς και ότι στους Πίνακες συμμόρφωσης του παραρτήματος VI της Διακήρυξης περιλαμβάνονται περισσότερες απαιτήσεις του Συστήματος Διαχείρισης Κυκλοφορίας (που εξειδικεύονται από την προσφεύγουσα), οι οποίες δεν προσιδιάζουν σε ένα τέτοιο σύστημα, αλλά σε ένα σύστημα ελεγχόμενης στάθμευσης, καθιστώντας το αντικείμενο και τους στόχους της σύμβασης «ασαφή, αντιφατικά και μη νόμιμα» και αποκλείοντας τη σύνταξη προσφοράς. Συναφώς, η τρίτη προσφεύγουσα προβάλλει με τον τρίτο λόγο της με προσφυγής της, ότι η ενοποίηση του συστήματος φωτεινής σηματοδότησης με την πλατφόρμα έξυπνης πόλης, ως το πραγματικό κέντρο διαχείρισης της κυκλοφορίας, με την προσθήκη των απαραίτητων modules, συνιστά τεχνική επιλογή που «δεν δικαιολογείται από καμία ανάγκη της αναθέτουσας αρχής, ενώ ταυτόχρονα προκαθορίζει τον προμηθευτή των παραδοτέων modules, «που περιγράφονται χωρίς να είναι γνωστό στους συμμετέχοντες του παρόντος διαγωνισμού τίποτα σχετικό με την συγκεκριμένη πλατφόρμα η οποία στην ουσία αποτελεί προαπαιτούμενο για τη διαλειτουργικότητα με τα παραδοτέα του παρόντος διαγωνισμού». Έτι περαιτέρω, η τρίτη προσφεύγουσα ισχυρίζεται τα εξής : «Υπάρχει δηλαδή μία νεφελώδης συσχέτιση των δύο έργων με παραδοτέα που καλύπτονται από άλλους διαγωνισμούς, καθιστώντας το αντικείμενο της προσβαλλόμενης διακήρυξης αόριστο και ανεπίδεκτο εκτιμήσεως, ενώ η χρήση - μετατροπή μιας πλατφόρμας ελεγχόμενης στάθμευσης, σε κέντρο διαχείρισης κυκλοφορίας εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους που έχουν να κάνουν με την διαχείριση μίας κρίσιμης υποδομής, που ρυθμίζεται από ανελαστικό πλέγμα κανονισμών, όπως παρατίθεται κατωτέρω. Ο λόγος για το ανελαστικό αυτό πλέγμα κανόνων είναι να υπάρχει καταλογισμός και εποπτεία αυτού. Η προσέγγιση της διακήρυξης προς τα συστήματα διαχείρισης κυκλοφορίας φαίνεται να είναι ίδια με την προσέγγιση μιας οποιασδήποτε διαδικτυακής πύλης, γεγονός που την καθιστά ακυρωτέα. Επιπλέον, ακόμη και η τιτλοφόρηση ενός έργου παρουσίασης δεδομένων και ενημέρωσης, ως σύστημα διαχείρισης κυκλοφορίας δεν είναι νόμιμη: Σκοπός ενός συστήματος διαχείρισης

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

κυκλοφορίας είναι η μείωση των επιπτώσεων στο οδικό δίκτυο με την εφαρμογή πλάνων απόκρισης στην εκάστοτε διαταραχή, χρησιμοποιώντας κάθε διαθέσιμο μέσο (π.χ. ΠΜΜ, προγράμματα λειτουργίας των ρυθμιστών κυκλοφορίας), καθώς και η εφαρμογή στρατηγικών διαχείρισης με βάση κρίσιμων δεικτών απόδοσης (KPIs). Παραδείγματα τέτοιας στρατηγικής είναι η μείωση των εκπομπών ρύπων και η προτεραιοποίηση ομάδων χρηστών του δικτύου (π.χ. οχήματα έκτακτης ανάγκης, δημόσιες συγκοινωνίες, I.X.). Αντ' αυτού, από τον πίνακα συμμόρφωσης του Παραρτήματος VI, προκύπτει ότι η περιήγηση ενός πολίτη στο σύστημα πρέπει να είναι άμεση λειτουργικότητα, ενώ ο συντονισμός των ρυθμιστών και η ειδοποίηση συγκεκριμένων ομάδων χρηστών για βλάβες μπορεί να γίνει και μελλοντικά. Επιπλέον, ζήτηση πληροφοριών για τρέχοντα κυκλοφοριακά συμβάντα από τον ίδιο τον πολίτη οδηγό, δεν διασφαλίζει ότι ο τελευταίος θα λάβει την απαραίτητη πληροφορία ώστε να παραμείνει ασφαλής ή να μειώσει το χρόνο διαδρομής του, σε σχέση με τη μέθοδο των Πινακίδων Μεταβλητών Μηνυμάτων ή και τις νέες δυνατότητες που δίνονται από λύσεις C-ITS και της τεχνολογίας V2I (Vehicle to Infrastructure), συνεπώς δεν υπάρχει κανένας λόγος να δοθεί πρόσβαση στο ευρύ κοινό σε τέτοιες κρίσιμες υποδομές. Όλα τα παραπάνω βλάπτουν άμεσα τόσο το δημόσιο συμφέρον, λόγω των σοβαρότατων ζητημάτων ασφάλειας που εγείρουν, ενώ αποτελεί ανοιχτή πρόσκληση σε εταιρείες πληροφορικής που δεν (...) διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, να εκτελέσουν έργο διαχείρισης κυκλοφορίας. Εντύπωση προκαλεί άλλωστε ότι παράλληλα με την προσβαλλόμενη διακήρυξη, η ίδια Αναθέτουσα Αρχή έχει εξαγγείλει διαγωνισμό που τιτλοφορείται: «Δράσεις έξυπνης πόλης Δήμου Βόλου», στο οποίο η Δράση 9: «Δημιουργία Πλατφόρμας έξυπνης πόλης με Κέντρο Επιτελικής Διαχείρισης και Κεντρικό Σύστημα Πρόσβασης Χρηστών με σύστημα εξωστρέφειας, προβολής και ενημέρωσης για τον πολίτη» περιγράφει ένα «σύστημα συστημάτων» το οποίο «.....θα ολοκληρώνει δεδομένα και λειτουργίες από επιμέρους «έξυπνες» εφαρμογές και θα παρέχει υπηρεσίες προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και την κεντρική διοίκηση». Εύλογα δημιουργείται η απορία, γιατί να συμπεριληφθεί στον παρόντα διαγωνισμό, που αφορά διαχείριση κυκλοφορίας, η δημιουργία διαδικτυακής πύλης κατά τα κατωτέρω, όταν υπάρχει σε εξέλιξη άλλος διαγωνισμός από την ίδια Αναθέτουσα Αρχή με το τελευταίο αυτό το αντικείμενο («Δράσεις Έξυπνης

Πόλης»). Ο παρών διαγωνισμός με το διπλό αυτό, αντικείμενο καθίσταται για τους ανωτέρω λόγους ακυρωτέος.».

24. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της απαντά εκτενώς στους ισχυρισμούς των τριών προσφυγών περί «ασαφειών» στις τεχνικές προδιαγραφές των modules της πλατφόρμας έξυπνης πόλης. Συγκεκριμένα, επί των ισχυρισμών του πρώτου προσφεύγοντος εξειδικεύει τις ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις των προς δημιουργία modules, προς το σκοπό του υπολογισμού του αριθμού, του γνωστικού επιπέδου και του χρόνου απασχόλησης των μελών της ομάδας έργου της συμβάσεως, σημειώνοντας ότι «ο Δήμος ... έχει συμφωνήσει στην προμήθεια και εγκατάσταση της πλατφόρμας ...», για την οποία παρέχει περαιτέρω πληροφορίες. Σε ό,τι αφορά τα τεχνικά δεδομένα του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...», η Αναθέτουσα Αρχή παραπέμπει στους ΑΔΑΜ της σχετικής διακήρυξης και της αντίστοιχης σύμβασης. Περαιτέρω, ενημερώνει σχετικά με το χρονοδιάγραμμα και την πορεία εκτέλεσης του ως άνω έργου, που συνομολογεί ότι είναι αλληλένδετο με το δημοπρατούμενο εν προκειμένω έργο (πρβλ. ανωτέρω σκ. 9). Επί των ισχυρισμών της δεύτερης και της τρίτης προσφεύγουσας, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι «στο έργο «Εγκατάσταση & Λειτουργία Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στον Δήμο ...» έχει συμφωνήσει στην προμήθεια και εγκατάσταση της πλατφόρμας ... web έκδοση, v13.14.0 (...)» για την οποία παρέχει περαιτέρω αναλυτικές πληροφορίες. Προσέτι, η Αναθέτουσα Αρχή απαντά στις αιτιάσεις της δεύτερης και τρίτης προσφεύγουσας περί μη νόμιμης τιτλοφόρησης ενός έργου παρουσίασης δεδομένων και ενημέρωσης ως συστήματος διαχείρισης κυκλοφορίας διαλαμβάνοντας ότι «η εν λόγω αναφορά είναι αόριστη και σε καμία περίπτωση δε συνάδει με τα όσα πραγματικά σχεδιάζονται σε επίπεδο ψηφιακού μετασχηματισμού. Το υπό προκήρυξη έργο συνεισφέρει τα μέγιστα στην ενημέρωση του πολίτη καθώς τον ενημερώνει σε πραγματικό χρόνο για τις συνθήκες κίνησης και κυκλοφορίας στην πόλη του .... Καμία πρόσβαση δε δίνεται στον πολίτη σε ότι αφορά τις υποδομές του Δήμου καθώς η μόνη πληροφορία που διαχέεται σε αυτόν είναι η πληροφόρηση για τις συνθήκες κίνησης και κυκλοφορίας. Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη αναφορά είναι

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

εντελώς αβάσιμη και επιπλέον δεν αποτελεί αρμοδιότητα της προσφεύγουσας».

25. Επειδή, στο παράρτημα Ι - Μέρος Α - «2. Τεχνικές προδιαγραφές εξοπλισμού και λογισμικού» (σελ. 57) της Διακήρυξης υπάρχει πρόβλεψη σχετικά με την «Πλατφόρμα Έξυπνης Πόλης για την στρατηγική διαχείριση κυκλοφορίας & Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την κυκλοφορία» (πρβλ. ανωτέρω σκ. 11). Επίσης, στο Μέρος ΙΙ του Παραρτήματος Ι αναφέρεται στον πίνακα προϋπολογισμού του έργου με α/α Ζ1 η «Προμήθεια και εγκατάσταση Modules για Κυκλοφοριακά Δεδομένα, Πινακίδες Μεταβλητών Μηνυμάτων, Υπολογισμού Χρόνου ταξιδιού και Περιβαλλοντικών Δεδομένων», αξίας 100.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Από τους προαναφερθέντες όρους της διακήρυξης, αλλά και από τις απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής προκύπτει με ενάργεια ο αλληλένδετος χαρακτήρας του δημοπρατούμενου με την υπό κρίση διακήρυξη έργου με την «πλατφόρμα έξυπνης πόλης», δοθέντος ότι το σύστημα φωτεινής σηματοδότησης θα ενοποιηθεί με την «πλατφόρμα έξυπνης πόλης». Εντούτοις, η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές) των προς δημιουργία modules και του αλληλένδετου έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο Βόλου», ούτε το χρονοδιάγραμμα του τελευταίου, κατά παράβαση του άρθρου 53 παρ. 1 και 2 (ια) του νόμου 4412/2016 καθώς και του άρθρου 49 παρ. 1 (β) και (γ) αυτού, δεδομένου ότι η ως άνω έλλειψη παρεμποδίζει την υποβολή βάσιμης και ρεαλιστικής προσφοράς, ενώ συνάμα είναι τέτοιας έκτασης και σημασίας, που δεν είναι επιδεκτική συμπλήρωσης με διευκρινίσεις κατ'άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016. Άλλωστε, η Αναθέτουσα Αρχή δεν αρνείται την ως άνω πλημμέλεια της διακήρυξης στις απόψεις της, στις οποίες παρέχει πληθώρα πληροφοριών για την «πλατφόρμα έξυπνης πόλης» και το αλληλένδετο με το δημοπρατούμενο με την υπό κρίση διακήρυξη έργο. Ως εκ τούτου, δέον να γίνει δεκτός ως νόμω και ουσία βάσιμος ο σχετικός ισχυρισμός των προσφυγών περί ασάφειας σχετικά με τα modules και εν γένει έλλειψης πληροφόρησης για το αλληλένδετο έργο. Προσέτι, ενόψει της ως άνω διαπιστούμενης πλημμέλειας της διακήρυξης παρέχεται και αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους οικονομικούς φορείς που εμπλέκονται στο αλληλένδετο έργο «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...», όπως βασίμως υποστηρίζουν ο δεύτερος και ο τρίτος προσφεύγων, και ως εκ τούτου παραβιάζεται εν προκειμένω και το άρθρο 18 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και, δη, οι αρχές της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της ισότιμης και χωρίς διακρίσεις μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Περαιτέρω, ανεξαρτήτως της βασιμότητας των ισχυρισμών των προσφευγόντων περί ασάφειας και ανεπάρκειας των στοιχείων που σχετίζονται με την «Πλατφόρμα Έξυπνης Πόλης» και το αλληλένδετο έργο, απαραδέκτως η δεύτερη προσφεύγουσα βάλλει, επί της ουσίας, κατά της σκοπιμότητας της πλατφόρμας συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης και των τιθέμενων απαιτήσεων του Συστήματος Διαχείρισης Κυκλοφορίας που περιλαμβάνονται στους Πίνακες συμμόρφωσης του παραρτήματος VI της Διακήρυξης, καθότι αυτή εμπίπτει στην ανέλεγκτη, καταρχήν, κρίση της Αναθέτουσας Αρχής (πρβλ. ΕΑ 354/2014, 257/2010). Οσαύτως, για τον ίδιο λόγο, άνευ εννόμου συμφέροντος και απαραδέκτως, η τρίτη προσφεύγουσα προβάλλει αιτιάσεις αφενός κατά των τεχνικών επιλογών της Αναθέτουσας Αρχής και της σκοπιμότητας αυτών, ενόψει της κάλυψης των αναγκών της Αναθέτουσας Αρχής και της εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, και αφετέρου κατά του αντικειμένου και του τίτλου του υπό κρίση διαγωνισμού, γενομένων δεκτών των απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής περί της τιτλοφόρησης ενός έργου παρουσίασης δεδομένων και ενημέρωσης ως συστήματος διαχείρισης κυκλοφορίας. Ούτως, η τρίτη προσφεύγουσα υπεισέρχεται απαραδέκτως στον πυρήνα του δημοπρατούμενου αντικειμένου και βάλλει κατά των ανέλεγκτων αρχικών αναγκών της Αναθέτουσας Αρχής, οι οποίες δεν αξιολογούνται και δεν εμπίπτουν, καθ' οιονδήποτε τρόπο, στον έλεγχο της ΕΑΔΗΣΥ στο πλαίσιο της ανοιγείσας με την προδικαστική προσφυγή ενδικοφανούς διαδικασίας. Έτι περαιτέρω, η αιτίαση της τρίτης προσφεύγουσας περί της έλλειψης σκοπιμότητας συμπερίληψης στον παρόντα διαγωνισμό, που αφορά διαχείριση κυκλοφορίας, της δημιουργίας διαδικτυακής πύλης, όταν υπάρχει σε εξέλιξη άλλος διαγωνισμός από την ίδια Αναθέτουσα Αρχή με το τελευταίο αυτό το αντικείμενο («Δράσεις Έξυπνης Πόλης») αντιβαίνει και στην αρχή της αυτοτέλειας των διαγωνιστικών διαδικασιών και των όρων τους και είναι και για το λόγο αυτό απαράδεκτη. Ως εκ τούτου, οι ως άνω απαραδέκτως

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

προβαλλόμενοι ισχυρισμοί της δεύτερης και τρίτης προσφεύγουσας τυγχάνουν απορριπτέοι.

26. Επειδή, με τον πέμπτο λόγο (υπό VI) της πρώτης προσφυγής, με το πρώτο σκέλος του τέταρτου λόγου της δεύτερης προσφυγής και με τον έκτο λόγο (υπό 4, σελ. 10 επ.) της τρίτης προσφυγής προβάλλεται ότι πλείονες όροι της διακήρυξης που αφορούν τις τεχνικές προδιαγραφές των ρυθμιστών φωτεινής κυκλοφορίας έχουν τεθεί κατά παράβαση της υπ' αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων περί «Έγκρισης του τεχνικού Κανονισμού για τον Καθορισμό Εθνικών Απαιτήσεων για τους ρυθμιστές φωτεινής σηματοδότησης κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών» (ΦΕΚ Β' 1321/23.5.2014) που θέτει υποχρεωτικές και απαρέγκλιτες απαιτήσεις για τις αναθέτουσες αρχές. Αυτές δύνανται να θεσπίσουν συμπληρωματικές απαιτήσεις, μόνον κατόπιν τήρησης ειδικής διαδικασίας που δεν τηρήθηκε εν προκειμένω από την Αναθέτουσα Αρχή. Ειδικότερα, ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι είναι παράνομες κατά τα ανωτέρω οι εξής τεχνικές προδιαγραφές: α) η πρόβλεψη της διακήρυξης (με το άρθρο 2 του μέρους Α του Παραστήματος Ι, σελ. 55) για τους «έξυπνους ρυθμιστές κυκλοφορίας» και η συναφής τεχνική προδιαγραφή με α/α 11 («Ο ρυθμιστής κυκλοφορίας θα πρέπει να δύναται να ενταχθεί στο υφιστάμενο σύστημα απομακρυσμένης παρακολούθησης του Δήμου. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να είναι εξοπλισμένος με κατάλληλη μονάδα (Modem). Θα υποστηρίζει τεχνολογίες, GSM/3G και WiFi. Μέσω δικτύου κινητής τηλεφωνίας, θα πρέπει να είναι δυνατή η απομακρυσμένη πρόσβαση σε αυτούς, για την εκτέλεση διάφορων εντολών όπως αφή/σβέση, θέση σε κατάσταση παλλόμενης λειτουργίας, ελέγχου λειτουργίας του κυκλοφοριακού προγράμματος, αναφοράς σφαλμάτων κτλ. Μέσω του παραπάνω εξοπλισμού η Υπηρεσία θα δύναται να παρακολουθεί τους ρυθμιστές στο υφιστάμενο ή σε νέο χαρτογραφικό υπόβαθρο.») είναι αόριστη, ελλείπει προσδιορισμού των τεχνικών χαρακτηριστικών των συνεργατικών συστημάτων και υπηρεσιών, των οποίων πρόκειται να αποτελέσουν μέρος, και παραβιάζει τις υποχρεωτικές εθνικές τεχνικές απαιτήσεις, αφού δεν περιλαμβάνεται σε αυτές, β) η τεχνική προδιαγραφή με α/α 5 («κάθε συσκευή ρύθμισης θα είναι σύμφωνη με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα EN 12675, EN 50556, HD 623S1, EN 60439 και όλα τα Ευρωπαϊκά πρότυπα κυκλοφοριακής

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

τεχνικής») είναι αόριστη, λόγω μη προσδιορισμού των προς συμμόρφωση «Ευρωπαϊκών προτύπων κυκλοφοριακής τεχνικής», και παράνομη καθ'ο μέρος «καθιερώνεται η ανάγκη συμμόρφωσης με πρότυπα άλλα πέρα από το EN 12675 και το EN 50556», γ) η τεχνική προδιαγραφή με α/α 12 («θα παρέχεται η δυνατότητα απεικόνισης των σηματοδοτικών χρόνων του προγράμματος, σε πραγματικό χρόνο, σε φορητό υπολογιστή για τον ευκολότερο έλεγχο της λειτουργίας του ρυθμιστή») δεν προβλέπεται από την υπ' αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 ΥΑ, δ) η τεχνική προδιαγραφή με α/α 14 («Η τάση λειτουργίας του κάθε ρυθμιστή θα είναι 230V AC $\pm 15\%$ ») τέθηκε κατά παράβαση της «υπ' αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 ΥΑ, η οποία για το συγκεκριμένο θέμα παραπέμπει στην παράγραφο 4.2 του προτύπου EN 50556, όπου προβλέπεται εύρος τιμών από -13% έως 15% », ε) η τεχνική προδιαγραφή με α/α 15 («Ο κάθε ρυθμιστής θα λειτουργεί σε θερμοκρασία περιβάλλοντος -40°C έως $+70^{\circ}\text{C}$ ») προσκρούει στην ως άνω ΥΑ, «η οποία για το συγκεκριμένο θέμα παραπέμπει στην κλάση AB2 και στην κλάση AE2 του πίνακα 3 της παραγράφου 11 του προτύπου EN 50556, όπου προβλέπονται ως ελάχιστη θερμοκρασία η -25°C και ως μέγιστη η 55°C », στ) η τεχνική προδιαγραφή με α/α 20 («Η παράδοση των πέντε (5) συσκευών ελέγχου με τους όλους τους απαραίτητους επαγωγικούς βρόγχους – που θα προκύπτουν από το Σχέδιο - Εφαρμογής του Αναδόχου - θα παραδοθούν έτοιμες σε πλήρη και ορθή λειτουργία»), αφενός δεν προβλέπεται από την ως άνω ΥΑ και αφετέρου είναι και «αόριστη, καθώς δεν παρατίθενται τα συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά των συσκευών ελέγχου, με συνέπεια να μην είναι κατανοητές οι υποχρεώσεις που πρέπει να καλύπτω ως υποψήφιος ανάδοχος». Η δεύτερη προσφεύγουσα προβάλλει επίσης την παρανομία των με α/α 5 και 15 τεχνικών προδιαγραφών και επιπλέον των τεχνικών προδιαγραφών με α/α 7 («Η κάθε συσκευή ρύθμισης θα έχει την δυνατότητα να αυτοελέγχεται και να επιτηρεί όλες τις λειτουργίες όπως τάσεις, συχνότητες, αντικρουόμενες ενδείξεις και ρελέ ελέγχου») και με α/α 10 («Η κάθε συσκευή ρύθμισης θα φέρει οθόνη υγρών κρυστάλλων (LCD)»), δοθέντος ότι δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό και δη από το κεφάλαιο 3, παρ. 3.6 αυτού περί «ανίχνευσης και καταγραφής βλαβών και σφαλμάτων λειτουργίας» και από το κεφ. 3, παρ. 3.1.3 περί χειριστηρίου αντίστοιχα. Η τρίτη προσφεύγουσα προβάλλει ωσαύτως με τον έκτο λόγο της προσφυγής

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

της (στοιχεία iv, vii και ix) την παρανομία των με α/α 5, 10 και 15 τεχνικών προδιαγραφών των ρυθμιστών κυκλοφορίας αντίστοιχα, με αναφορά στις σχετικές διατάξεις της ως άνω ΥΑ. Σε ό,τι αφορά την με α/α 15 τεχνική προδιαγραφή τόσο η δεύτερη όσο και η τρίτη προσφεύγουσα παραπέμπουν στον Πίνακα Π2 του κεφ. 2 του ως άνω Κανονισμού (περιβαλλοντικά), βάσει του οποίου οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις καθορίζονται με παραπομπή στο EN 50556 παρ. 11 πίνακας 3, απ' όπου και προκύπτει εύρος θερμοκρασιών από -15°C έως $+55^{\circ}\text{C}$. Προσέτι, η τρίτη προσφεύγουσα «Υ...Α.Ε.» με τα στοιχεία vi και viii του έκτου λόγου (υπό 4) της προσφυγής της βάλλει κατά των με α/α 9 και 11 αντίστοιχα απαιτήσεων του πίνακα συμμόρφωσης για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας και αισθητήρες ανίχνευσης. Ειδικότερα, με το στοιχείο vi του έκτου λόγου της προσφυγής της, η τρίτη προσφεύγουσα προβάλλει αναφορικά με τη με α/α 9 απαίτηση του Πίνακα Συμμόρφωσης για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας και αισθητήρες ανίχνευσης ότι δεν υπάρχει καμία πληροφόρηση στην προσβαλλόμενη διακήρυξη για την ποσότητα και το κόστος των απαιτούμενων επαγωγικών βρόχων, των οποίων ο ανάδοχος θα πρέπει να εξασφαλίσει την προμήθεια και τοποθέτηση και ως εκ τούτου *«καθίσταται η προσβαλλόμενη διακήρυξη ανεπίδεκτη εκτιμήσεως και ακυρωτέα, δεδομένου ότι δεν δύναται ο συμμετέχων φορέας να προϋπολογίσει το κόστος του έργου»*. Με το στοιχείο viii του ίδιου λόγου της προσφυγής της, η τρίτη προσφεύγουσα ισχυρίζεται αναφορικά με την με α/α 11 απαίτηση του Πίνακα Συμμόρφωσης για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας ότι *«η απαίτηση ένταξης σε υφιστάμενο σύστημα απομακρυσμένης παρακολούθησης στερείται λογικής, δεδομένου ότι το άρθρο Α1 του τιμολογίου αφορά προμήθεια με τίτλο «Κέντρο ΤηλεΕπιτήρησης και Αναγγελίας Βλαβών Φωτεινής Σηματοδότησης», συνεπώς παρέλκει η προμήθεια ρυθμιστών με δυνατότητα σύνδεσης με το παλιό σύστημα, αφού το έργο έχει ως αντικείμενο την δημιουργία νέου συστήματος. Συνεπώς παρανόμως εμφανίζονται τα ανωτέρω ως απαιτούμενα επί ποινή αποκλεισμού της προσβαλλόμενης διακήρυξης, καθιστώντας την ακυρωτέα»*.

27. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της, αναφορικά με τους ισχυρισμούς περί «ασαφειών» στις τεχνικές προδιαγραφές των ρυθμιστών κυκλοφορίας, διευκρινίζει ότι σχετικά με τις υπ' αριθμ. 5, 7, 10, 14 και 15 απαιτήσεις της Διακήρυξης (σελ. 84-85), «οι ρυθμιστές θα πρέπει να πληρούν

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

αυστηρά και μόνο τις απαιτήσεις του Τεχνικού κανονισμού ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 (ΦΕΚ, β' τεύχος, αρ. φύλ. 1321-23/05/2014)» και συγκεκριμένα, ως προς την υπ' αριθμ. 5 απαίτηση της Διακήρυξης, τα ευρωπαϊκά πρότυπα που αναφέρονται στους πίνακες Π1, Π2 και Π3 του εν λόγω Κανονισμού, ως προς την υπ' αριθμ. 7 απαίτηση της Διακήρυξης, τις απαιτήσεις του κεφ. 3, παρ. 3.6, περί ανίχνευσης και καταγραφής βλαβών και σφαλμάτων, ως προς την υπ' αριθμ. 10 απαίτηση της Διακήρυξης, τις απαιτήσεις της παρ. 3.1.3 (χειριστήριο) του Τεχνικού Κανονισμού, ως προς την υπ' αριθμ. 14 απαίτηση της Διακήρυξης, τις απαιτήσεις των παρ. 4.1 έως 4.6 του προτύπου EN50556 που περιλαμβάνεται στον Πίνακα Π1 του Τεχνικού Κανονισμού (παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και όρια) και ως προς την υπ' αριθμ. 15 απαίτηση της Διακήρυξης, τις απαιτήσεις του Πίνακα Π2 του Τεχνικού Κανονισμού.

28. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4412/2016, «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περ. 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της. (...) 2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.». Ο εγκριθείς με την υπ' αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 1321/2014) Τεχνικός Κανονισμός για τον Καθορισμό Εθνικών Απαιτήσεων για τους ρυθμιστές φωτεινής σηματοδότησης κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών προβλέπει ότι «όλοι οι ρυθμιστές που θα εγκατασταθούν στην Ελληνική Επικράτεια μετά από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος, η οποία ορίζεται σε έξι μήνες από την έκδοση του αντίστοιχου ΦΕΚ, θα πρέπει να ικανοποιούν τις απαιτήσεις αυτού προκειμένου να επιτρέπεται η χρήση τους για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας σε πάσης φύσεως οδούς» και ότι «δεν

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

επιτρέπεται οποιαδήποτε επιπρόσθετη ειδική τεχνική απαίτηση προκειμένου να διασφαλιστεί ο υγιής ανταγωνισμός και να μη παρεμποδισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία και χρήση των προϊόντων που τηρούν τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και φέρουν σήμανση CE. Εάν παρόλα αυτά θεωρείται απαραίτητη η θέσπιση συμπληρωματικών απαιτήσεων, θα πρέπει αυτές να υποβάλλονται στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων (...), με επαρκή αιτιολόγηση και τεχνική τεκμηρίωση, προκειμένου η Υπηρεσία να εξετάσει το αίτημα και να κινηθεί η καθοριζόμενη από την Οδηγία 98/34/EK και το Π.Δ. 39/2001 (ΦΕΚ 28/A/20-2-2001) τηρητέα από τα κράτη-μέλη διαδικασία διασφάλισης και ενημερώσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού ως «το προϊόν» νοούνται όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την παροχή ολοκληρωμένου λειτουργικού ρυθμιστή φωτεινής σηματοδότησης που να πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.». Από τη συγκριτική επισκόπηση των με α/α 5, 7, 10, 14 και 15 απαιτήσεων της Διακήρυξης για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας και των προδιαληφθέντων αντίστοιχων απαιτήσεων του εγκριθέντος με την υπ' αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 ΥΑ τεχνικού κανονισμού, προκύπτει η διάσταση αυτών κατά τα διαλαμβανόμενα από τους προσφεύγοντες και τα συνομολογούμενα από την Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της, με τις οποίες παραπέμπει στις σχετικές διατάξεις του ως άνω κανονισμού. Ως εκ τούτου, οι ως άνω προδιαγραφές της διακήρυξης προσκρούουν στις ως άνω ρυθμίσεις του εν λόγω κανονισμού. Σημειωτέον ότι η Αναθέτουσα Αρχή συνομολογεί ότι, ως προς τις ως άνω απαιτήσεις θα πρέπει να πληρούνται αυστηρά και μόνο οι σχετικές απαιτήσεις του ως άνω τεχνικού κανονισμού, ενώ δεν προβάλλει ότι τηρήθηκε η προβλεπόμενη από τον ως άνω κανονισμό διαδικασία της κατ' εξαίρεση θέσπισης συμπληρωματικών απαιτήσεων. Επίσης, όπως βασίμως προβάλλει ο πρώτος προσφεύγων και η ίδια η διακήρυξη παραπέμπει στον ως άνω εφαρμοστέο Κανονισμό, στη σελ. 84, στην με α/α 6 προδιαγραφή των ρυθμιστών κυκλοφορίας, όπου προβλέπεται ότι «η κάθε συσκευή ρύθμισης θα είναι σύμφωνη με τον Τεχνικό Κανονισμό για τον καθορισμό των Εθνικών απαιτήσεων για τους ρυθμιστές φωτεινής σηματοδότησης κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών, που έχει εγκριθεί με αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 (ΦΕΚ, β' τεύχος, αρ. φυλ. 1321-23/05/2014)». Ενόψει της διαγνωσθείσας κατά τα ανωτέρω και συνομολογηθείσας από την Αναθέτουσα Αρχή διάστασης μεταξύ

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

των τεθέντων από τη διακήρυξη τεχνικών προδιαγραφών και αυτών που προβλέπονται στον εγκριθέντα με την υπ'αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 ΥΑ τεχνικό κανονισμό, του σημαντικού εύρους των προδιαγραφών που τέθηκαν κατά παράβαση της εν λόγω ΥΑ, της εξ αυτού του λόγου πιθανής αποτροπής οικονομικών φορέων που πληρούσαν τους όρους του ως άνω τεχνικού κανονισμού, αλλά όχι αυτούς της υπό κρίση διακήρυξης, από τη συμμετοχή τους στον εν θέματι διαγωνισμό, με απόρροια τον αδικαιολόγητο περιορισμό του ανταγωνισμού, κατά παράβαση του ως άνω τεχνικού κανονισμού και του άρθρου 54 παρ. 2 του ν. 4412/2016, και, έτι περαιτέρω, τη βλάβη και της ίδιας της Αναθέτουσας Αρχής, καθώς και ενόψει του γεγονότος ότι, ούτε οι κατ' άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016 διευκρινίσεις της Αναθέτουσας Αρχής, ούτε οι απόψεις της δύνανται να είναι τέτοιας έκτασης και βαρύτητας για τη διαγωνιστική διαδικασία, όπως εν προκειμένω, ώστε να άγουν σε υποκατάσταση της διακήρυξης, δέον να γίνουν εν γένει δεκτοί ως βάσιμοι οι ως άνω λόγοι των προσφυγών ως προς τις με α/α 5, 7, 10, 14 και 15 απαιτήσεις της Διακήρυξης για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας. Εντούτοις, εσφαλμένα ο πρώτος προσφεύγων αναφερόμενος στην τεχνική προδιαγραφή με α/α 15 παραπέμπει ως προς τις απαιτήσεις περί εύρους θερμοκρασίας λειτουργίας των ρυθμιστών κυκλοφορίας στον πίνακα 3 της παραγράφου 11 του προτύπου EN 50556 αντί του ορθού Πίνακα Π2 του Τεχνικού Κανονισμού, στον οποίο παραπέμπουν η δεύτερη και η τρίτη προσφεύγουσα, καθώς και η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της, και, ως εκ τούτου, ο σχετικός ισχυρισμός του είναι απορριπτέος ως νόμω αβάσιμος. Περαιτέρω, ως προς τις αιτιάσεις του πρώτου προσφεύγοντος στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου (υπό VI) της προσφυγής του, περί αοριστίας της τεχνικής προδιαγραφής με α/α 11 και της συναφούς πρόβλεψης της διακήρυξης για τους «έξυπνους ρυθμιστές κυκλοφορίας» (στο άρθρο 2 του μέρους Α του Παραστήματος Ι, σελ. 55) και περί παραβίασης των υποχρεωτικών εθνικών τεχνικών απαιτήσεων από τις με α/α 11 και 12 προδιαγραφές για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας, λεκτέα τα εξής: στο παράρτημα 3, άρθρο 1 του εγκριθέντος με την υπ'αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 1321/2014) Τεχνικού Κανονισμού για τον Καθορισμό Εθνικών Απαιτήσεων για τους ρυθμιστές φωτεινής σηματοδότησης κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών προβλέπονται «Δυνατότητες επικοινωνίας και τρόποι διασύνδεσης» ως εξής : «*Ανάλογα με*

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

την κατάσταση λειτουργίας και την εκάστοτε εφαρμογή ο ρυθμιστής υποστηρίζει διάφορες δυνατότητες επικοινωνίας, διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας με άλλες συσκευές, προκειμένου να υποστηρίζει συστήματα τοπικού/απομακρυσμένου ελέγχου και διαχείρισης από/προς άλλες συσκευές ανάλογα με την κατάσταση λειτουργίας. Επίσης, μέσω των δικτυακών (ασύρματων/ενσύρματων) δυνατοτήτων του ο ρυθμιστής μπορεί να ζητηθεί να υποστηρίζει εφαρμογές για «Ευφυή Συστήματα Μεταφορών» (Intelligent Transport Systems). (...) Οι παραπάνω θύρες μπορούν να χρησιμοποιηθούν (...) είτε για την επικοινωνία του ρυθμιστή με υπολογιστή για τον επί τόπου έλεγχο καλής λειτουργίας, τη λεπτομερειακή διάγνωση και εντοπισμό των αιτιών των βλαβών και τον έλεγχο και τροποποίηση των προγραμμάτων φωτεινής σηματοδότησης, είτε για την επικοινωνία του ρυθμιστή με άλλες συσκευές, στις οποίες ο ρυθμιστής μπορεί να αποστέλλει τουλάχιστον τον αριθμό του υπό εκτέλεση προγράμματος φωτεινής σηματοδότησης και το σημείο του κύκλου κάθε δευτερόλεπτο (...). Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι διαφορετικοί τρόποι διασύνδεσης του ρυθμιστή. Η Αναθέτουσα Αρχή επιλέγει τον τρόπο διασύνδεσης ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε εφαρμογής.». Στον προδιαληφθέντα πίνακα αναφέρονται ως προαιρετικές επιλογές με α/α 4 «Τεχνολογία GSM» και με α/α 5 «Τεχνολογία WI-FI (802.11 b/g/n)». Ενόψει τούτων, οι με α/α 11 και 12 τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας δεν παραβιάζουν τις υποχρεωτικές τεχνικές απαιτήσεις, καθώς προβλέπονται στον σχετικό Τεχνικό Κανονισμό. Επίσης, τυχόν ασάφεια της με α/α 11 προδιαγραφής και της συναφούς πρόβλεψης της διακήρυξης για τους «έξυπνους ρυθμιστές κυκλοφορίας» θα μπορούσε να αρθεί με αίτημα προς την αναθέτουσα αρχή για συμπληρωματικές πληροφορίες. Ως εκ τούτου, οι σχετικοί ισχυρισμοί του πρώτου προσφεύγοντος είναι απορριπτέοι ως νόμω και ουσία αβάσιμοι. Ως προς την αιτίαση του πρώτου προσφεύγοντος περί μη πρόβλεψης στην υπ' αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 ΥΑ της τεχνικής προδιαγραφής με α/α 20 για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας («Η παράδοση των πέντε (5) συσκευών ελέγχου με τους όλους τους απαραίτητους επαγωγικούς βρόγχους – που θα προκύπτουν από το Σχέδιο - Εφαρμογής του Αναδόχου - θα παραδοθούν έτοιμες σε πλήρη και ορθή λειτουργία») και περί αοριστίας της, ελλείπει προσδιορισμού των τεχνικών χαρακτηριστικών των συσκευών

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

ελέγχου, λεκτέα τα εξής : στον πίνακα του άρθρου 3.2 «ομάδες σηματοδοτών και είσοδοι ανιχνευτών» του εγκριθέντος με την υπ'αριθμ. ΔΜΕΟ/ο/1925/ζ/254 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 1321/2014) Τεχνικού Κανονισμού για τον Καθορισμό Εθνικών Απαιτήσεων για τους ρυθμιστές φωτεινής σηματοδότησης κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών αναφέρεται στις παρατηρήσεις του με α/α 3 στοιχείου («ελάχιστη συχνότητα δειγματοληψίας εισόδων ανίχνευσης σε περίπτωση που ο ρυθμιστής είναι συνδεδεμένος με ανώτερη βαθμίδα») ότι «η εν λόγω τιμή [10ms] αναφέρεται στην περίπτωση που στην είσοδο ανίχνευσης είναι συνδεδεμένοι επαγωγικοί βρόγχοι». Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός του πρώτου προσφεύγοντος περί μη πρόβλεψης της με α/α 20 τεχνικής προδιαγραφής της διακήρυξης στην ως άνω ΥΑ τυγχάνει απορριπτέος ως νόμω αβάσιμος. Επίσης, τυχόν αοριστία της εν λόγω προδιαγραφής θα μπορούσε να αρθεί με αίτημα προς την αναθέτουσα αρχή για συμπληρωματικές πληροφορίες.

29. Επειδή, επί των στοιχείων vi και viii του έκτου (υπό 4) λόγου της τρίτης προσφυγής λεκτέα τα εξής : Στον Πίνακα Συμμόρφωσης της Διακήρυξης για τους Ρυθμιστές κυκλοφορίας και αισθητήρες ανίχνευσης αναφέρονται ως απαιτήσεις με α/α 8 «*Η κάθε συσκευή ρύθμισης θα φέρει υποδομή για τουλάχιστον 8 επαγωγικούς βρόγχους, με δυνατότητα επέκτασης*», με α/α 9 ότι «*Ο Ανάδοχος θα πρέπει να εξασφαλίσει την προμήθεια και τοποθέτηση όλων των απαιτούμενων επαγωγικών βρόγχων που θα προβλέπονται από το εγκεκριμένο Σχέδιο – Εφαρμογής του*», με α/α 20 ότι «*Η παράδοση των πέντε (5) συσκευών ελέγχου με όλους τους απαραίτητους επαγωγικούς βρόγχους - που θα προκύπτουν από το Σχέδιο - Εφαρμογής του Αναδόχου - θα παραδοθούν έτοιμες σε πλήρη και ορθή λειτουργία*» και με α/α 11 ότι «*Ο ρυθμιστής κυκλοφορίας θα πρέπει να δύναται να ενταχθεί στο υφιστάμενο σύστημα απομακρυσμένης παρακολούθησης του Δήμου. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να είναι εξοπλισμένος με κατάλληλη μονάδα (Modem). Θα υποστηρίζει τεχνολογίες, GSM/3G και WiFi. Μέσω δικτύου κινητής τηλεφωνίας, θα πρέπει να είναι δυνατή η απομακρυσμένη πρόσβαση σε αυτούς, για την εκτέλεση διάφορων εντολών όπως αφή/σβέση, θέση σε κατάσταση παλλόμενης λειτουργίας, έλεγχου λειτουργίας του κυκλοφοριακού προγράμματος, αναφοράς σφαλμάτων κτλ. Μέσω του παραπάνω εξοπλισμού η Υπηρεσία θα δύναται να παρακολουθεί τους ρυθμιστές στο υφιστάμενο ή σε νέο χαρτογραφικό υπόβαθρο.*». Όσον αφορά

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

το σημείο vi του έκτου λόγου της τρίτης προσφυγής σχετικά με τη με α/α 9 απαίτηση, παρατηρείται ότι, από το συνδυασμό των με α/α 8, 9 και 20 απαιτήσεων του πίνακα συμμόρφωσης για τους Ρυθμιστές κυκλοφορίας και αισθητήρες ανίχνευσης, συνάγεται μόνο ο ελάχιστος αριθμός των επαγωγικών βρόγχων ανά συσκευή ρύθμισης και όχι ο ακριβής τελικός αριθμός τους «που θα προβλέπονται από το εγκεκριμένο Σχέδιο – Εφαρμογής του» Αναδόχου. Εντούτοις, η ως άνω ασάφεια της διακήρυξης τόσο ως προς την τελική ποσότητα όσο και ως προς το κόστος του εν λόγω παραδοτέου, το οποίο δεν προκύπτει αυτοτελώς από τον προϋπολογισμό του έργου, θα μπορούσε να αρθεί με αίτημα προς την αναθέτουσα αρχή προς παροχή διευκρινίσεων, απορριπτομένου του ισχυρισμού της τρίτης προσφεύγουσας περί του ακυρωτέου της διακήρυξης για το λόγο αυτό. Περαιτέρω, στο σημείο viii του έκτου λόγου της τρίτης προσφυγής σχετικά με τη με α/α 11 απαίτηση του πίνακα συμμόρφωσης για τους ρυθμιστές κυκλοφορίας, η προσφεύγουσα εκφέρει κρίση περί της σκοπιμότητας της θέσπισης της εν λόγω απαίτησης, περί των αναγκών της Αναθέτουσας Αρχής και του αντικειμένου της υπό κρίση διακήρυξης, ήτοι περί θεμάτων που εμπίπτουν στην ανέλεγκτη κρίση της Αναθέτουσας Αρχής. Ως εκ τούτου, οι σχετικές αιτιάσεις προβάλλονται απαραδέκτως και ανευ εννόμου συμφέροντος και τυγχάνουν ούτως απορριπτέες.

30. Επειδή, με τον έκτο (υπό VII) λόγο της πρώτης προσφυγής, με το δεύτερο σκέλος του τέταρτου λόγου της δεύτερης προσφυγής και με τον έκτο λόγο (υπό 4, σελ. 10 επ.) της τρίτης προσφυγής προβάλλεται ότι οι όροι της διακήρυξης που αφορούν τις τεχνικές προδιαγραφές των φωτεινών σηματοδοτών αντίστροφης μέτρησης, έχουν τεθεί κατά παράβαση της υπ' αριθμ. ΔΟΥ/ο/1654 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών περί Έγκρισης του Τεχνικού Κανονισμού για τον Καθορισμό Εθνικών Απαιτήσεων των συστημάτων αντίστροφης μέτρησης σε φωτεινούς σηματοδότες πεζών (ΦΕΚ Β' 1244/11.4.2017) που θέτει σχετικά υποχρεωτικές και απαρέγκλιτες απαιτήσεις για τις αναθέτουσες αρχές. Αυτές δύνανται να θεσπίσουν συμπληρωματικές απαιτήσεις μόνον κατόπιν τήρησης ειδικής διαδικασίας που δεν τηρήθηκε εν προκειμένω από την αναθέτουσα αρχή. Ειδικότερα, ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι είναι παράνομες κατά τα ανωτέρω οι εξής τεχνικές προδιαγραφές του άρθρου 2 του Μέρους Α'

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης (σελίδα 88) για τους φωτεινούς σηματοδότες αντίστροφης μέτρησης: «(1) «διάμετρος: 210 mm» (προδιαγραφή με α/α 1), (2) «υλικό: Πολυανθρακικό ανθεκτικό σε UV» (προδιαγραφή με α/α 2), (3) «διαστάσεις (διάμετρος x βάθος): 210 mm x 83 mm (προδιαγραφή με α/α 3), (4) «ύψος χαρακτήρων 104 mm» (προδιαγραφή με α/α 4), (5) «LED: LED υψηλής ροής» (τεχνική προδιαγραφή με α/α 6), (6) «στεγανότητα: IP 65 σύμφωνα με την EN 60598» (προδιαγραφή με α/α 7) και (7) «τάση 230VAC + 10%, -15%, 50Hz» (προδιαγραφή με α/α 8)». Ο πρώτος προσφεύγων διαλαμβάνει ότι, τηρουμένων των υποχρεωτικών απαιτήσεων, «(1) Η διάμετρος του σηματοδότη θα έπρεπε να είναι είτε 200 είτε 300 χιλιοστά [σελίδα 10608 του ΦΕΚ – σημείο 2.2 – «με την ενδεδειγμένη κατά περίπτωση διάσταση (Φ300 χιλ. ή Φ200 χιλ.)»], αντί για 210 που προβλέπει η διακήρυξη, (2) το υλικό, από το οποίο θα είναι κατασκευασμένοι οι σηματοδότες, δεν θα έπρεπε να είναι προκαθορισμένο ενόψει της έλλειψης οποιασδήποτε πρόβλεψης της ΥΑ, (3) οι διαστάσεις της διαμέτρου θα έπρεπε να είναι είτε 200 είτε 300 χιλιοστά [σελίδα 10608 του ΦΕΚ – σημείο 2.2 – «με την ενδεδειγμένη κατά περίπτωση διάσταση (Φ300 χιλ. ή Φ200 χιλ.)»], αντί για 210 που προβλέπει η διακήρυξη, (4) το ύψος των χαρακτήρων θα έπρεπε να είναι κατ' ελάχιστο 115 χιλιοστά (σελίδα 10608 του ΦΕΚ – σημείο 2.4 - «ύψος χαρακτήρων κατ' ελάχιστο 115 χιλιοστά, όταν ο αντίστροφος καταμετρητής στεγάζεται σε πεδίο σηματοδότη με ονομαστική διάμετρο μετωπικού δίσκου 200 χιλ»), αντί για τα 104 που προβλέπει η διακήρυξη, (5) η ροή των LED δεν θα έπρεπε να είναι προκαθορισμένη μόνο ως «υψηλή» ενόψει της έλλειψης οποιασδήποτε πρόβλεψης της ΥΑ, (6) η στεγανότητα θα έπρεπε να αντιστοιχεί στην κατηγορία IP 55 (σελίδα 10610 του ΦΕΚ – σημείο 4.2 - «η όλη κατασκευή πρέπει να παρέχει προστασία έναντι εισόδου σκόνης και νερού κατηγορίας IP 55») και όχι στην IP 65 που προβλέπει η διακήρυξη, και τέλος (7) η λειτουργία του προϊόντος θα έπρεπε να διασφαλίζεται σε τάση 230VAC με περιθώριο διακύμανσης της ονομαστικής της τιμής από -13% έως +10% (σελίδα 10610 του ΦΕΚ – σημείο 4.1 - «το προϊόν πρέπει να είναι κατάλληλο για ηλεκτρική τροφοδότηση με ονομαστική τάση 230V AC, η δε λειτουργία του πρέπει να παραμένει απρόσκοπτη για διακύμανση της ονομαστικής τιμής της τάσης από -13% έως +10%») και όχι από -15% έως +10% που προβλέπει η διακήρυξη.». Ομοίως, η δεύτερη προσφεύγουσα με το δεύτερο σκέλος του

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

τέταρτου λόγου της προσφυγής της προβάλλει την αντίθεση στον ως άνω Κανονισμό των με α/α 3, 4 και 8 απαιτήσεων των φωτεινών σηματοδοτών αντίστροφης μέτρησης που θέτει η διακήρυξη. Συναφώς, η τρίτη προσφεύγουσα ισχυρίζεται με τον έκτο λόγο της προσφυγής της (στοιχεία x, xi και xii) ότι έχουν θεσπιστεί κατά παράβαση του Τεχνικού Κανονισμού για τον Καθορισμό Εθνικών Απαιτήσεων των συστημάτων αντίστροφης μέτρησης σε φωτεινούς σηματοδότες πεζών οι με α/α 1, 4 και 7 αντίστοιχα απαιτήσεις της διακήρυξης περί των φωτεινών σηματοδοτών αντίστροφης μέτρησης.

31. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της, αναφορικά με τους ισχυρισμούς περί «ασαφειών» στις τεχνικές προδιαγραφές των φωτεινών σηματοδοτών αντίστροφης μέτρησης, διευκρινίζει ότι όσον αφορά στις σχετικές απαιτήσεις της Διακήρυξης (σελ. 88), οι φωτεινοί σηματοδότες αντίστροφης μέτρησης *«θα πρέπει να πληρούν αυστηρά και μόνο τις απαιτήσεις του Τεχνικού Κανονισμού για τον καθορισμό Εθνικών Απαιτήσεων των συστημάτων αντίστροφης μέτρησης σε φωτεινούς σηματοδότες πεζών (ΦΕΚ 1244/Β/11.04.2017)»*.

32. Επειδή, ο εγκριθείς με την υπ' αριθμ. ΔΟΥ/ο/1654 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 1244/2017) Τεχνικός Κανονισμός για τον Καθορισμό Εθνικών Απαιτήσεων των συστημάτων αντίστροφης μέτρησης σε φωτεινούς σηματοδότες πεζών προβλέπει ότι *«καταργεί όποιες προηγούμενες προδιαγραφές για συστήματα αντίστροφης μέτρησης. Καθώς είναι εθνικού χαρακτήρα, όλα τα συστήματα αντίστροφης μέτρησης που θα εγκατασταθούν στην ελληνική Επικράτεια μετά από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος, η οποία ορίζεται σε έξι μήνες από την έκδοση του αντίστοιχου ΦΕΚ, θα πρέπει να ικανοποιούν τις απαιτήσεις αυτού προκειμένου να επιτρέπεται η χρήση τους ανά την ελληνική Επικράτεια. Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε επιπρόσθετη ειδική τεχνική απαίτηση, προκειμένου να διασφαλιστεί ο υγιής ανταγωνισμός και να μη παρεμποδισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία και χρήση των προϊόντων που τηρούν τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και φέρουν σήμανση CE. Εάν παρόλα αυτά θεωρείται απαραίτητη η θέσπιση συμπληρωματικών απαιτήσεων πρέπει να ενημερωθεί η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Διεύθυνση Οδικών Υποδομών, τμήμα στ'), βάσει των διατάξεων του ν. 2696/1999 (ΦΕΚ 57 Α' / 23-03-1999), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (άρθρο 10, παράγραφος 6), προκειμένου να κινηθεί η καθοριζόμενη από την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535*

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

τηρητέα από τα κράτη-μέλη διαδικασία πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Στο πλαίσιο του παρόντος Κανονισμού ως «το προϊόν» νοούνται όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την παροχή ολοκληρωμένου λειτουργικού συστήματος αντίστροφης μέτρησης που να πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος Κανονισμού.». Από τη συγκριτική επισκόπηση των με α/α 1, 3, 4, 7 και 8 προδιαγραφών της Διακήρυξης για τους φωτεινούς σηματοδότες αντίστροφης μέτρησης και των επικαλούμενων από τις προσφεύγουσες απαιτήσεων του εγκριθέντος με την υπ' αριθμ. ΔΟΥ/ο/1654 ΥΑ τεχνικού κανονισμού, προκύπτει η διάσταση αυτών κατά τα διαλαμβανόμενα από τους προσφεύγοντες και τα συνομολογούμενα από την Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της, με τις οποίες παραπέμπει στις απαιτήσεις του ως άνω κανονισμού. Ως εκ τούτου, οι ως άνω προδιαγραφές της διακήρυξης προσκρούουν στις ως άνω ρυθμίσεις του εν λόγω Κανονισμού. Ομοίως, τυγχάνουν παράνομες οι με α/α 2 και 6 προδιαγραφές της διακήρυξης που θέτουν επιπρόσθετες ειδικές τεχνικές απαιτήσεις για τους φωτεινούς σηματοδότες αντίστροφης μέτρησης μη προβλεπόμενες στον ως άνω Τεχνικό Κανονισμό. Σημειωτέον ότι η Αναθέτουσα Αρχή συνομολογεί ότι ως προς τις ως άνω απαιτήσεις θα πρέπει να πληρούνται αυστηρά και μόνο οι σχετικές απαιτήσεις του τεχνικού κανονισμού, ενώ δεν προβάλλει ότι τηρήθηκε η προβλεπόμενη από αυτόν διαδικασία της κατ' εξαίρεση θέσπισης συμπληρωματικών απαιτήσεων. Ενόψει της διαγνωσθείσας κατά τα ανωτέρω και συνομολογηθείσας από την Αναθέτουσα Αρχή διάστασης μεταξύ των τεθέντων από τη διακήρυξη τεχνικών προδιαγραφών για τους φωτεινούς σηματοδότες αντίστροφης μέτρησης και αυτών που προβλέπονται στον εγκριθέντα με την υπ' αριθμ. ΔΟΥ/ο/1654 ΥΑ τεχνικό κανονισμό, καθώς και της συμπερίληψης στη διακήρυξη επιπρόσθετων ειδικών τεχνικών απαιτήσεων, μη προβλεπόμενων από τον ως άνω τεχνικό κανονισμό, του σημαντικού εύρους των προδιαγραφών που τέθηκαν κατά παράβαση της εν λόγω ΥΑ, της εξ αυτού του λόγου πιθανής αποτροπής οικονομικών φορέων που πληρούσαν τους όρους του ως άνω τεχνικού κανονισμού, αλλά όχι αυτούς της υπό κρίση διακήρυξης, από τη συμμετοχή τους στον εν θέματι διαγωνισμό, με απόρροια τον αδικαιολόγητο περιορισμό του ανταγωνισμού, κατά παράβαση του ως άνω τεχνικού κανονισμού και του άρθρου 54 παρ. 2

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

του ν. 4412/2016, και, έτι περαιτέρω, τη βλάβη και της ίδιας της Αναθέτουσας Αρχής, καθώς και, ενόψει του γεγονότος ότι, ούτε οι κατ' άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016 διευκρινίσεις της Αναθέτουσας Αρχής, ούτε οι απόψεις της δύνανται να είναι τέτοιας έκτασης και βαρύτητας για τη διαγωνιστική διαδικασία, όπως εν προκειμένω, ώστε να άγουν σε υποκατάσταση της διακήρυξης, δέον να γίνουν εν γένει δεκτοί ως βάσιμοι οι ως άνω λόγοι των εκατέρωθεν προσφυγών ως προς τις με α/α με α/α 1, 2, 3, 4, 6, 7 και 8 προδιαγραφές. Εν τούτοις, εσφαλμένα η δεύτερη προσφεύγουσα διαλαμβάνει στο σημείο iii του δεύτερου σκέλους του τέταρτου λόγου της προσφυγής της ότι η παρ. 4.1 του κανονισμού, στην οποία αντιβαίνει η απαίτηση 8 της διακήρυξης, προβλέπει ότι «απαιτείται η ηλεκτρική τροφοδότηση να είναι κατάλληλη για ονομαστική τάση 230V AC-13% έως +15%», δοθέντος ότι σύμφωνα με την επικαλούμενη διάταξη «το προϊόν πρέπει να είναι κατάλληλο για ηλεκτρική τροφοδότηση με ονομαστική τάση 230V AC, η δε λειτουργία του πρέπει να παραμένει απρόσκοπτη για διακύμανση της ονομαστικής τιμής της τάσης από -13% έως +10%». Ως εκ τούτου, η ως άνω αιτίαση είναι απορριπτέα ως νόμω αβάσιμη. Επίσης, εκ παραδρομής, ο πρώτος προσφεύγων αναφέρεται στο άρθρο 2 του Μέρους Α' του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης αντί του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VI που περιλαμβάνει τους Πίνακες Συμμόρφωσης, ενώ παραπέμπει ορθώς στη σελ. 88 της Διακήρυξης και στις προσβαλλόμενες σχετικές προδιαγραφές, γεγονός που θεραπεύει την εν λόγω πλημμέλεια του έκτου λόγου (υπό VII) της προσφυγής του.

33. Επειδή, η τρίτη προσφεύγουσα, στα στοιχεία i, ii και iii του έκτου λόγου (υπό 4, σελ. 10 επ.) της προσφυγής της περί «παραβίασης των εθνικών προδιαγραφών από τα απαιτούμενα στον πίνακα συμμόρφωσης του Παραρτήματος IV» της Διακήρυξης, βάλλει, επίσης, κατά των με α/α 3, 22, 26 και 27 απαιτήσεων. Ειδικότερα, η ως άνω προσφεύγουσα διαλαμβάνει στο στοιχείο (i) ότι η με α/α 3 πρόβλεψη του πίνακα συμμόρφωσης περί Διαχείρισης του συστήματος από εξειδικευμένο και μη προσωπικό, «για μια κρίσιμη υποδομή, όπως είναι τα συστήματα διαχείρισης κυκλοφορίας, δημιουργεί εύλογη ανησυχία δημιουργίας ατυχήματος (...)» και ότι «αυτονόητη προϋπόθεση για την λειτουργία των συστημάτων αυτών είναι το εξειδικευμένο ή τουλάχιστον εκπαιδευμένο προσωπικό», λόγος για τον οποίο «η προσβαλλόμενη διακήρυξη είναι ακυρωτέα, άλλως χρήζει» σχετικής

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

συμπλήρωσης. Στο στοιχείο (ii) του ίδιου λόγου της προσφυγής της, η ίδια προσφεύγουσα προβάλλει, αναφορικά με τις υπό α/α 22 και 26 απαιτήσεις του πίνακα συμμόρφωσης, ότι «η διαχείριση της φωτεινής σηματοδότησης, αποτελεί μέρος των κρίσιμων εθνικών υποδομών, στις οποίες η πρόσβαση είναι αυστηρά ελεγχόμενη, όπως και η ανταλλαγή πληροφοριών με τα συστήματα αυτά. Η πρόσβαση πολιτών, και περιήγηση σε μια κρίσιμη υποδομή, εκτός της περιορισμένης ωφέλειας, που δεν υπερβαίνει, για τον μέσο πολίτη, την πληροφορία που θα μπορούσε να λάβει από άλλες πλατφόρμες πχ Google maps, εκθέτει την εν λόγω υποδομή σε πιθανές κυβερνοεπιθέσεις. Εγείρονται δηλαδή σοβαρά ζητήματα εθνικής ασφάλειας που δεν έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό του έργου της προσβαλλόμενης διακήρυξης, καθιστώντας την ακυρωτέα». Στο στοιχείο (iii) του έκτου λόγου της προσφυγής της αναφορικά την με α/α 27 απαίτηση του Πίνακα συμμόρφωσης, η προσφεύγουσα αυτή ισχυρίζεται ότι η απαίτηση παρουσίασης print screens από αντίστοιχη εγκατάσταση του λογισμικού σε περιβάλλον ελληνικής γλώσσας στην τεχνική προσφορά του αναδόχου «βλάπτει τον ανταγωνισμό, καθώς αποκλείει εταιρείες που έχουν υλοποιήσει αντίστοιχη εγκατάσταση, όπως η εταιρεία μας, αλλά το περιβάλλον ελληνικής γλώσσας δεν αποτελούσε απαιτούμενο επί ποινή αποκλεισμού της διακήρυξης, όπως στην προκειμένη περίπτωση, ενώ ζητείται επιπλέον από τον υποψήφιο προμηθευτή να παρουσιάσει, μέσω των οθονών (print screen), που παρουσιάζονται ως παράδειγμα, την εικόνα ενός συστήματος ειδικών απαιτήσεων, του οποίου η ανάπτυξη όμως δεν μπορεί να έχει εκκινήσει πριν την κατακύρωση στον οριστικό ανάδοχο. Το ανωτέρω παραδοτέο, είναι μάλιστα τόσο εξειδικευμένο και στοχευμένο, που αναπόφευκτα το καθιστά φωτογραφικό, και άρα ακυρωτέο. Αναφορικά με το ζήτημα της γλώσσας είναι πλέον αποδεκτό, όπως και στα ίδια τα τεύχη των δημοσίων διαγωνισμών, ότι η αγγλική γλώσσα είναι αποδεκτή στα πάσης φύσεως υποβαλλόμενα έγγραφα, πχ operation manuals, χωρίς ν' απαιτείται η προσκομιδή μεταφράσεων αυτών. Επιπλέον η απαίτηση αυτή, εκτός από την περιορισμένη χρησιμότητά της, αποκλείει μεγάλους κατασκευαστές άλλων χωρών της ΕΕ προς βλάβη του ελεύθερου ανταγωνισμού. Συνεπώς η απαίτηση αυτή είναι μη νόμιμη και πρέπει να ακυρωθεί».

34. Επειδή στις απόψεις της, αναφορικά με την απαίτηση με α/α 27 του πίνακα συμμόρφωσης, η Αναθέτουσα Αρχή διαλαμβάνει τα εξής: « (...) η εν λόγω απαίτηση αποτελεί αποκλειστικό δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής η οποία θα λειτουργήσει στο τέλος της παράδοσης το σύστημα. Ο Δήμος ... δεν αποκλείει καμία εταιρεία από το διαγωνισμό αλλά θα προτιμούσε να υπάρχει και ένα ελληνικό περιβάλλον λειτουργίας του προσφερόμενου λογισμικού ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσει την προσφερόμενη λειτουργικότητα. Εφόσον ένας υποψήφιος οικονομικός φορέας επιθυμεί να πουλήσει τα λογισμικά του στην ελληνική αγορά είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να είναι το σύνολο της λειτουργικότητας στην ελληνική γλώσσα. Η προσφεύγουσα ζητά να αποδεχτεί η ΑΑ την αγορά ενός λογισμικού που ουδέποτε έχει χρησιμοποιηθεί στα ελληνικά όπως προκύπτει από τα γραφόμενά της θέτοντας το Δήμο ... σε κίνδυνο ως προς τη ζητούμενη λειτουργικότητα. Επιπροσθέτως, ουδεμία φωτογραφική διάταξη υπάρχει από την απαίτηση για εμφάνιση οθονών (Print Screen) στα ελληνικά καθώς το σύστημα θα λειτουργήσει και στην ελληνική γλώσσα. (...) περί του δήθεν αποκλεισμού μεγάλων κατασκευαστών χωρών της ΕΕ, σημειώνουμε ότι κανένας αποκλεισμός δεν υφίσταται καθώς οποιαδήποτε ευρωπαϊκή εταιρεία είναι σε θέση να συνεργαστεί με πλήθος μεγάλων εταιρειών που θα εξασφαλίσουν την «ελληνικοποίηση», παραμετροποίηση, τεχνική υποστήριξη σε τοπικό επίπεδο αλλά και καταγραφή των αναγκών της ΑΑ. (...)».

35. Επειδή, από την επισκόπηση των παραρτημάτων της Διακήρυξης «IV – Υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς» και «VI – Πίνακες Συμμόρφωσης», συνάγεται ότι η προσφεύγουσα εσφαλμένα αναφέρεται στον τίτλο του έκτου (υπό 4) λόγου της προσφυγής της στο παράρτημα IV της Διακήρυξης. Το «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – Πίνακες Συμμόρφωσης» περιλαμβάνει περισσότερους πίνακες με τις σχετικές προδιαγραφές, μεταξύ άλλων, για το Σύστημα Διαχείρισης Κυκλοφορίας, για τους Ρυθμιστές κυκλοφορίας και αισθητήρες ανίχνευσης και για τους Φωτεινούς Σηματοδότες Αντίστροφης Μέτρησης. Στον Πίνακα Συμμόρφωσης για το Σύστημα Διαχείρισης Κυκλοφορίας αναφέρονται ως απαιτήσεις με α/α 3 η «Διαχείριση του συστήματος από εξειδικευμένο και μη προσωπικό», με α/α 22 ότι «Η εφαρμογή θα πρέπει να συλλέγει μέσω κατάλληλων διεπαφών όλα τα απαραίτητα δεδομένα από τις υπόλοιπες εφαρμογές του συστήματος και να τα εμφανίζει σε «πραγματικό»

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

χρόνο (εντός ενός χρονικού ορίου που δε θα υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) λεπτά από τη στιγμή λήψης των δεδομένων από το πεδίο) με σκοπό την ενημέρωση των Πολιτών», με α/α 26 ότι «Η εφαρμογή θα πρέπει να παρουσιάζει τη πληροφορία των συμβάντων τόσο σε πινακοποιημένη μορφή όσο και επί του ψηφιακού υποβάθρου», με α/α 27 ότι «Ο ανάδοχος παρουσιάζει οθόνες (print screens) από αντίστοιχη εγκατάσταση του λογισμικού σε περιβάλλον ελληνικής γλώσσας στην τεχνική του προσφορά». Δοθέντος ότι, ως προς τις με α/α 3, 22, 26 και 27 απαιτήσεις του Πίνακα Συμμόρφωσης για το Σύστημα Διαχείρισης Κυκλοφορίας (στον οποίο μάλιστα η αναφορά της προσφεύγουσας προκύπτει μόνο εκ του περιεχομένου των με στοιχεία (i), (ii) και (iii) ισχυρισμών του έκτου λόγου της προσφυγής της και όχι από τον ειδικό συσχετισμό των υπό κρίση απαιτήσεων με τον συγκεκριμένο πίνακα), η προσφεύγουσα δεν αναφέρει ειδικά τις εθνικές απαιτήσεις των επικαλούμενων στο προοίμιο του έκτου λόγου της προσφυγής της Τεχνικών Κανονισμών ή άλλη διάταξη νόμου, στην οποία προσκρούουν οι προδιαληφθείσες απαιτήσεις του πίνακα συμμόρφωσης, οι σχετικοί ισχυρισμοί του έκτου λόγου της προσφυγής της είναι απορριπτέοι ως αόριστοι ως προς τη νομική τους βασιμότητα. Προσέτι, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας, αναφορικά με τις με α/α 22 και 26 απαιτήσεις του πίνακα συμμόρφωσης, περί της περιορισμένης ωφέλειας της πρόσβασης πολιτών σε μια κρίσιμη υποδομή και των πιθανών κινδύνων και, αναφορικά με τη με α/α 27 απαίτηση, περί περιορισμένης χρησιμότητας του περιβάλλοντος ελληνικής γλώσσας εμπεριέχουν κρίση περί της σκοπιμότητας της επιλογής της Αναθέτουσας Αρχής που είναι ανέλεγκτη και, ως εκ τούτου, προβάλλονται απαραδέκτως και είναι απορριπτέες και για το λόγο αυτό.

36. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της τρίτης προσφυγής και με το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου της δεύτερης προσφυγής προβάλλεται ότι στο σημείο Β1 του Μέρους Β περί οικονομικού αντικείμενου της Σύμβασης του παραρτήματος Ι της Διακήρυξης γίνεται αναφορά σε 5 τεμάχια του παραδοτέου «Σταθμός Υπολογισμού Χρόνου Ταξιδιού» που κοστολογείται στα 10.500,00 € ανά τεμάχιο, δίχως, εν τούτοις, να περιλαμβάνεται στη διακήρυξη τεχνική περιγραφή αυτού, και εξ αυτού του λόγου παρακωλύεται η υποβολή οικονομικής προσφοράς και ο σχετικός όρος είναι ακυρωτέος ως μη νόμιμος. Προσέτι, η δεύτερη προσφεύγουσα προβάλλει τον αυτό ισχυρισμό

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

και για τα σημεία Δ1 και Δ2 του Μέρους Β του παραρτήματος Ι και το μέρος Α αυτού (σελ. 59) σχετικά με την προμήθεια μικροκυματικών ανιχνευτών radar συνολικά 80 τεμαχίων.

37. Επειδή, στο σημείο Β1 του Μέρους Β περί οικονομικού αντικειμένου της Σύμβασης του παραρτήματος Ι της Διακήρυξης γίνεται αναφορά σε 5 τεμάχια του παραδοτέου «Σταθμός Υπολογισμού Χρόνου Ταξιδιού», κόστους ανά τεμάχιο 10.500,00 € και συνολικής αξίας 52.500,00 €, τα οποία αναφέρονται και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς, δίχως, εν τούτοις, να εξειδικεύονται περαιτέρω ως προς τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά στο πλαίσιο της Διακήρυξης, παρακωλύεται, εξ αυτού του λόγου, η υποβολή προσφοράς για το εν λόγω παραδοτέο. Προσέτι, δοθέντος ότι η παντελώς ελλείπουσα από τη διακήρυξη τεχνική περιγραφή του ως άνω παραδοτέου είναι αναγκαία για την κατανόηση του αντικειμένου του έργου/προμήθειας και ότι, λόγω της πλημμέλειας αυτής, πλήττεται η αρχή της διαφάνειας και του ελεύθερου ανταγωνισμού, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θα ήταν δυνατή η άρση της πλημμέλειας του σχετικού όρου της Διακήρυξης με αίτημα παροχής διευκρινίσεων κατ' άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016, γενομένου δεκτού ως βάσιμου του ως άνω λόγου της δεύτερης και της τρίτης προσφυγής. Σε ότι αφορά τον εξοπλισμό ανιχνευτών κυκλοφορίας, η Διακήρυξη προβλέπει στο Μέρος Β περί οικονομικού αντικειμένου της Σύμβασης του παραρτήματος Ι της Διακήρυξης τα εξής: «Δ1 Προμήθεια και τοποθέτηση αισθητήρα ανίχνευσης οχημάτων μικροκυματικής τεχνολογίας σε πολλαπλές λωρίδες κυκλοφορίας (multilane radar) – 30 τεμάχια», κόστους 3.300,00 € το καθένα και συνολικού κόστους 99.000,00 €, καθώς και «Δ2 Προμήθεια και τοποθέτηση αισθητήρα ανίχνευσης οχημάτων μικροκυματικής τεχνολογίας σε μονές λωρίδες κυκλοφορίας – 50 τεμάχια», κόστους 950,00 € το καθένα και συνολικού κόστους 47.500,00 €. Τα με α/α Δ1 και Δ2 παραδοτέα προβλέπονται και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς και στο μέρος Α (σελ. 58) της διακήρυξης ορίζονται σχετικά τα εξής: «Προμήθεια radar μικροκυματικής τεχνολογίας για την ανίχνευση των διερχόμενων οχημάτων σε συγκεκριμένα σημεία του άξονα παρέμβασης. Θα εγκατασταθούν τριάντα (30) radar πολλαπλών λωρίδων και πενήντα (50) radar μονής λωρίδας σε κομβικά σημεία του δικτύου, προκειμένου από τα σημεία αυτά να συλλέγονται τα κυκλοφοριακά δεδομένα που θα επιτρέπουν τον

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

υπολογισμό χρόνου ταξιδίου μεταξύ αυτών». Συνάγεται από τις ως άνω διατάξεις της διακήρυξης ότι περιλαμβάνει πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά των προς προμήθεια radar, ενώ αν ήθελε υποτεθεί ότι αυτές είναι ελλιπείς για την υποβολή οικονομικής προσφοράς, η σχετική ασάφεια θα μπορούσε να αρθεί με υποβολή αιτήματος παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα κατ'άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016. Ως εκ τούτου, ο σχετικός ισχυρισμός της δεύτερης προσφυγής είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

38. Επειδή, με τον πέμπτο λόγο της τρίτης προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει τα εξής, σχετικά με την ανάπτυξη διαδικτυακής πύλης (ιστοσελίδας) και mobile εφαρμογής : «Στην προσβαλλόμενη υπό κρίση διακήρυξη με τίτλο «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΥΠΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ...», έχει προστεθεί και το αντικείμενο της ανάπτυξης διαδικτυακής πύλης και mobile εφαρμογής για την ενημέρωση των πολιτών, προσθήκη η οποία έρχεται σε αντίφαση με την αναφορά στη σελίδα 57 της διακήρυξης, ότι η πλατφόρμα «έξυπνης πόλης» που έχει προμηθευτεί ο Δήμος ... μέσω του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...» «Αποτελεί την «καρδιά» του συστήματος κυκλοφοριακής διαχείρισης και ενημέρωσης του κοινού». Επιπλέον δημοπρατείται από την ίδια Αναθέτουσα Αρχή με προϋπολογισμό πολλαπλάσιο του παρόντος, έργο με τίτλο «Δράσεις έξυπνης πόλης Δήμου ...», στο οποίο η Δράση 9: «Δημιουργία Πλατφόρμας έξυπνης πόλης με Κέντρο Επιτελικής Διαχείρισης και Κεντρικό Σύστημα Πρόσβασης Χρηστών με σύστημα εξωστρέφειας, προβολής και ενημέρωσης για τον πολίτη» περιγράφει ένα «σύστημα συστημάτων» το οποίο «.....θα ολοκληρώνει δεδομένα και λειτουργίες από επιμέρους «έξυπνες» εφαρμογές και θα παρέχει υπηρεσίες προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και την κεντρική διοίκηση. Στηριζόμενη στη λογική του διαδικτύου των πραγμάτων (Internet of Things), θα συγκεντρώνει δεδομένα που παράγονται από διάφορες πηγές, όπως είναι αισθητήρες, διασυνδεδεμένες συσκευές, συστήματα διαχείρισης καθώς και διάφορες άλλες εφαρμογές και κατόπιν θα τα κανονικοποιεί, μετατρέποντάς τα σε μορφή που είναι κατάλληλη για περαιτέρω χρήση και εκμετάλλευση». Προκύπτει, δηλαδή, ότι η απαίτηση της προσβαλλόμενης

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

διακήρυξης για δημιουργία διαδικτυακής πύλης, καλύπτεται από παράλληλο διαγωνισμό που βρίσκεται σε εξέλιξη από την ίδια Αναθέτουσα Αρχή «Δράσεις έξυπνης πόλης Δήμου Βόλου». Είναι φανερό και προδήλως μη νόμιμο, να εξαγγέλλεται το ίδιο έργο από την ίδια Αναθέτουσα Αρχή την ίδια χρονική περίοδο, ενώ τίθεται εύλογο ζήτημα, ότι υπάρχει επικάλυψη λειτουργιών, με πιθανότητα να μην δύναται να εξασφαλιστεί καν η διαλειτουργικότητα των υπό προμήθεια συστημάτων των δύο διαφορετικών αυτών έργων. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη διακήρυξη πρέπει ν' ακυρωθεί κατά το μέρος που αφορά την δημιουργία διαδικτυακής πύλης σε ένα έργο διαχείρισης κυκλοφορίας. Όσον αφορά το κατά πόσον είναι χρήσιμο και σκόπιμο να έχει πρόσβαση το ευρύ κοινό σε μία πλατφόρμα διαχείρισης κυκλοφορίας λεκτέον ότι: Η ζήτηση πληροφοριών για τρέχοντα κυκλοφοριακά συμβάντα από τον ίδιο τον πολίτη-οδηγό δεν διασφαλίζει ότι ο τελευταίος θα λάβει την απαραίτητη πληροφορία, ώστε να παραμείνει ασφαλής ή να μειώσει το χρόνο διαδρομής του, συγκριτικά με τη μέθοδο των Πινακίδων Μεταβλητών Μηνυμάτων ή και τις νέες δυνατότητες που δίνονται από λύσεις C-ITS και της τεχνολογίας V2I (Vehicle to Infrastructure). Με βάση τα παραπάνω, αλλά και την πλήρη ασάφεια ως προς τα παραδοτέα της διαδικτυακής πύλης, που όπως αναλύθηκε στις παραπάνω παραγράφους, αποτελεί αντικείμενο άλλου έργου και μπορεί να παραληφθεί, προκύπτει αδιάσειστα ότι το μέρος της διακήρυξης που αφορά την ανάπτυξη της διαδικτυακής πύλης και mobile εφαρμογής πρέπει να αφαιρεθεί εξ' ολοκλήρου από τη συγκεκριμένη διακήρυξη και τους πίνακες συμμόρφωσης, το δε επίμαχο έργο να περιοριστεί σε αμιγές έργο διαχείρισης κυκλοφορίας που αποτελεί κρίσιμη υποδομή κατά τα κατωτέρω.». Συναφώς, η δεύτερη προσφεύγουσα με το τρίτο σκέλος (III) του πέμπτου λόγου της προσφυγής της ισχυρίζεται ότι «στα σημεία 23, 24 και 25 του Πίνακα Συμμόρφωσης του Συστήματος Διαχείρισης Κυκλοφορίας (σελ. 76 της Διακήρυξης) αναφέρεται ότι οι χρήστες/πολίτες θα έχουν πρόσβαση στο Σύστημα Διαχείρισης Κυκλοφορίας», δίχως εντούτοις να «γίνεται σαφής ο σκοπός της πρόσβασης αυτής, αφ'ης στιγμής προβλέπεται ξεχωριστή ιστοσελίδα και εφαρμογή για το σκοπό της ενημέρωσης των χρηστών/πολιτών [βλ. σελ. 59 της Διακήρυξης «Ανάπτυξη διαδικτυακής πύλης (ιστοσελίδα) και mobile εφαρμογής»]» και δίχως να «προσδιορίζεται το είδος της πρόσβασης αυτών στο Σύστημα Διαχείρισης Κυκλοφορίας, όπως αντίθετα προσδιορίζεται

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

μία διαβαθμισμένη πρόσβαση στον Πίνακα Συμμόρφωσης της Διαδικτυακής Πύλης Πληροφόρησης Πολιτών (βλ. σελ. 83 της Διακήρυξης, σημεία 32-34)».

39. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της επί του ως άνω λόγου της τρίτης προσφυγής, αναφέρει τα εξής: «Σε ό,τι αφορά την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι το αντικείμενο της ανάπτυξης διαδικτυακής πύλης και mobile εφαρμογής για την ενημέρωση των πολιτών, έρχεται σε αντίφαση με την αναφορά στη σελίδα 57 της διακήρυξης, ότι η πλατφόρμα «έξυπνης πόλης» που έχει προμηθευτεί ο Δήμος ... μέσω του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...» αποτελεί την «καρδιά» του συστήματος κυκλοφοριακής διαχείρισης και ενημέρωσης του κοινού» σημειώνουμε ότι προφανώς η προσφεύγουσα δεν έχει αντιληφθεί το αντικείμενο του έργου. Στο έργο «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο δήμο ...» ο Δήμος ... έχει προμηθευτεί ένα σύστημα ήτοι μια πλατφόρμα που αφορά τους διαχειριστές και τις διευθύνσεις του Δήμου και ουδεμία υπηρεσία προσφέρεται άμεσα στους πολίτες σε σχέση με την κυκλοφορία». Περαιτέρω, η Αναθέτουσα Αρχή παραπέμπει στη σχετική διακήρυξη και τη σύμβαση, από τις οποίες προκύπτει ότι «η δημιουργία διαδικτυακής πύλης που να αφορά τα κυκλοφοριακά δεδομένα δεν καλύπτεται από κανέναν άλλο διαγωνισμό ή έργο που βρίσκεται σε εξέλιξη από την ίδια αναθέτουσα αρχή και ως εκ τούτου οι εν λόγω αιτιάσεις είναι εσφαλμένες». Σε ό,τι αφορά την αιτίαση της προσφεύγουσας περί προτροπής στην Αναθέτουσα Αρχή να μην ενημερώνει τους οδηγούς της περιοχής για συνθήκες κίνησης, ατυχήματα και κυκλοφοριακά ζητήματα στο κινητό τους και μέσω διαδικτυακής πύλης, η Αναθέτουσα Αρχή επισημαίνει ότι, αφενός «πολλές ελληνικές πόλεις εφαρμόζουν με απόλυτη επιτυχία τέτοιες εφαρμογές» και, αφετέρου, «ο Δήμος ... έχει σχεδιάσει ένα σύνολο από ψηφιακά έργα στα οποία η προτεραιότητα είναι η ενημέρωση των πολιτών και ως εκ τούτου η ενημέρωση για την κυκλοφορία είναι υψηλής προτεραιότητας και δεν μπορεί να αποτελεί σημείο σχολιασμού χωρίς προηγουμένως να έχει γίνει μελέτη του συνόλου των δράσεων του Δήμου».

40. Επειδή, στο άρθρο 2 – μέρος Α του παραρτήματος Ι της Διακήρυξης (σελ. 58) προβλέπονται τα εξής, σχετικά με την «ανάπτυξη

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

διαδικτυακής πύλης (ιστοσελίδα) και mobile εφαρμογής»: «Θα αναπτυχθεί διαδικτυακή εφαρμογή και mobile εφαρμογή για τη ενημέρωση των πολιτών για την πραγματική κυκλοφοριακή κατάσταση του οδικού δικτύου. Η διαδικτυακή εφαρμογή θα παρέχει προβλέψεις κυκλοφοριακών συνθηκών στην περιοχή επιρροής του έργου. Η εφαρμογή θα πρέπει να συλλέγει μέσω κατάλληλων διεπαφών όλα τα απαραίτητα δεδομένα από την Πλατφόρμα Έξυπνης Πόλης και θα τα εμφανίζει σε «πραγματικό» χρόνο (εντός ενός χρονικού ορίου που δε θα υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) λεπτά από τη στιγμή λήψης των δεδομένων από το πεδίο). Θα παρέχει τη λειτουργικότητα που απαιτείται ώστε οι πολίτες μέσω εύχρηστων διεπιφανειών χρήσης να μπορούν αναζητούν πληροφορίες, για την τρέχουσα κατάσταση της κυκλοφορίας επί των οδικών αξόνων και συγκεκριμένα για τον εκτιμώμενο χρόνο ταξιδιού ανάμεσα σε τμήματα του οδικού δικτύου. Η εφαρμογή θα συλλέγει τη σχετική πληροφορία από τους εγκατεστημένους αισθητήρες και θα την παρουσιάζει τόσο σε πινακοποιημένη μορφή όσο και με χρωματικούς κώδικες επί του ψηφιακού υποβάθρου. Η λειτουργία θα δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να ζητούν πληροφόρηση για τρέχοντα κυκλοφοριακά συμβάντα στο οδικό δίκτυο του Δήμου.».

41. Επειδή, με τον παραπάνω πέμπτο λόγο της προσφυγής της, η τρίτη προσφεύγουσα υπεισέρχεται σε κρίσεις σχετικά με το αντικείμενο του δημοπρατούμενου έργου, καθώς και τη χρησιμότητα και σκοπιμότητα των επιλογών – ήτοι εν προκειμένω της δυνατότητας πρόσβασης του κοινού σε μία πλατφόρμα διαχείρισης κυκλοφορίας – της Αναθέτουσας Αρχής, που μόνη είναι αρμόδια να προσδιορίσει τις αρχικές της ανάγκες, συνεπώς, ο λόγος αυτός προβάλλεται απαραδέκτως και είναι απορριπτέος, καθώς η σκοπιμότητα των προσβαλλόμενων όρων της διακήρυξης εμπίπτουν στην ανέλεγκτη, κατ' αρχήν, κρίση της Αναθέτουσας Αρχής. Ωσαύτως, τυγχάνουν απορριπτέες ως απαράδεκτες οι αιτιάσεις της δεύτερης προσφεύγουσας καθ' ο μέρος βάλλουν κατά της σκοπιμότητας των επιλογών της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι της πρόσβασης των πολιτών στο Σύστημα Διαχείρισης Κυκλοφορίας, και κατά του επιλεγέντος τρόπου κάλυψης των αναγκών της, μέσω της κατάστρωσης της Διακήρυξης. Σημειωτέον ότι τυχόν ασάφεια σχετική με την ανάπτυξη διαδικτυακής πύλης (ιστοσελίδας) και mobile εφαρμογής, που πάντως εξειδικεύεται στο άρθρο 2 – μέρος Α του

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

παραρτήματος Ι της Διακήρυξης (σελ. 58), θα μπορούσε να αρθεί με αίτημα των διαγωνιζομένων για παροχή διευκρινίσεων από την Αναθέτουσα Αρχή.

42. Επειδή, με το πρώτο σκέλος (I) του πέμπτου λόγου της δεύτερης προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει την ασάφεια πλειόνων όρων της διακήρυξης και ειδικότερα ότι στο Παράρτημα Ι μέρος Α παρ. 2 αυτής «δεν προσδιορίζεται αν το σύστημα Τηλε-Επιτήρησης και Αναγγελίας Βλαβών Φωτεινής Σηματοδότησης θα εγκατασταθεί στις εγκαταστάσεις του Δήμου (και στην περίπτωση αυτή ποιες είναι οι απαιτήσεις των servers) ή αν είναι αποδεκτή μια λύση cloud [και στην περίπτωση αυτή δεν προσδιορίζεται ο απαιτούμενος χρόνος ισχύος των αδειών χρήσης (...)]. Επιπλέον, ζητούνται άδειες λογισμικού για τουλάχιστον 44 ρυθμιστές κυκλοφορίας, οι οποίοι θα διασυνδεθούν με το υπό προμήθεια σύστημα και από τους οποίους προκύπτει ότι οι 25 θα είναι νέοι (υπό προμήθεια) και οι υπόλοιπα 19 είναι υφιστάμενοι (...)» δίχως να προσδιορίζονται αριθμητικά αλλά απορρέουν από το Μέρος Β' - οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης και δη τα α/α Α2 και Α3. Η ίδια προσφεύγουσα υποστηρίζει, επίσης, ότι «ως προς του 19 υφιστάμενους ρυθμιστές (...) δεν αναφέρεται ο κατασκευαστής τους ούτε με ποιο πρωτόκολλο επικοινωνίας θα πρέπει να διασυνδεθούν με το νέο σύστημα» και «δεν προβλέπεται ούτε αναβάθμιση, ώστε να μπορέσουν να αποτελέσουν μέρους συνεργατικών συστημάτων και υπηρεσιών (...)». Η δεύτερη προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ενόψει τούτων είναι αδύνατη η υποβολή τεχνικής και οικονομικής προσφοράς. Περαιτέρω, με το τέταρτο σκέλος (IV) του πέμπτου λόγου της προσφυγής της, η δεύτερη προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αναφορά σε «μελλοντικές δυνατότητες» στο σημείο 29 του Πίνακα Συμμόρφωσης του Συστήματος Διαχείρισης Κυκλοφορίας, σύμφωνα με το οποίο «το προτεινόμενο λογισμικό διαθέτει τις ακόλουθες μελλοντικές δυνατότητες όσον αφορά την παρακολούθηση λειτουργίας ρυθμιστών κυκλοφορίας», όπως οι δυνατότητες αυτές περιγράφονται στα επόμενα σημεία 30-35, «έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το περιγραφόμενο στις Τεχνικές Προδιαγραφές Εξοπλισμού και Λογισμικού «Προηγμένο σύστημα Τηλε-Επιτήρησης και Αναγγελίας Βλαβών Φωτεινής Σηματοδότησης» (σελ. 55 της Διακήρυξης)», στο οποίο οι παραπάνω λειτουργίες αποτελούν βασικές λειτουργίες του.

43. Επειδή, στο άρθρο 2 του Μέρους Α του παραρτήματος Ι της Διακήρυξης προβλέπονται τα εξής: «2. *Τεχνικές Προδιαγραφές Εξοπλισμού και Λογισμικού : Το Έξυπνο Σύστημα Διαχείρισης Κυκλοφορίας και Φωτεινής Σηματοδότησης αποτελείται από την προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία επιμέρους αλληλένδετων υποσυστημάτων λειτουργίας. Τα απτά υποσυστήματα, μπορούν να διακριθούν σε: Προηγμένο σύστημα Τηλε-Επιτήρησης και Αναγγελίας Βλαβών Δικτύου Φωτεινής Σηματοδότησης Το σύστημα περιλαμβάνει την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση λογισμικού τηλε-επιτήρησης και αναγγελίας βλαβών για πενήντα δύο (52) σηματοδοτούμενους κόμβους και περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες άδειες λογισμικού για τουλάχιστον σαράντα τέσσερις (44) ρυθμιστές κυκλοφορίας που ελέγχουν τους παραπάνω κόμβους, αλλά και την δυνατότητα μελλοντικής επέκτασης σε όλο το δίκτυο φωτεινής σηματοδότησης. Το λογισμικό θα παρέχει τις ακόλουθες δυνατότητες: - Απεικόνιση σε ενιαίο χαρτογραφικό υπόβαθρο όλων των συνδεδεμένων κόμβων - Λήψη αυτοματοποιημένων e-mail με περιγραφή των βλαβών από το log book του ρυθμιστή κυκλοφορίας - Δυνατότητα απομακρυσμένων ενεργειών διαχείρισης των φωτεινών σηματοδοτών (π.χ. αφή/σβέση του κόμβου, θέση του κόμβου σε αναλάμπουσα λειτουργία, απομακρυσμένη τροφοδότηση νέων σηματοδοτικών προγραμμάτων κτλ) - Δυνατότητα απομακρυσμένου ελέγχου της λειτουργίας του κυκλοφοριακού προγράμματος κάθε κόμβου σε πραγματικό χρόνο - Δυνατότητα ενσωμάτωσης της οριζοντιογραφίας του κόμβου και όλου του εξοπλισμού σηματοδότησης που αυτός φέρει - Διαβάθμιση χρηστών για εξουσιοδοτημένη πρόσβαση στο σύστημα, αναλόγως των αρμοδιοτήτων τους - Ασύρματη διασύνδεση με τους ρυθμιστές κυκλοφορίας, μέσω δικτύου κινητής τηλεφωνίας και εικονικού ιδιωτικού δικτύου(VPN)». Στον πίνακα προϋπολογισμού του έργου του Μέρους Β (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ) αναφέρονται με α/α Α2 «Προμήθεια και εγκατάσταση Έξυπνου Ρυθμιστή κυκλοφορίας χωρητικότητας 16 Σηματοδοτικών Ομάδων» (5 σε ποσότητα) και με α/α Α3 «Προμήθεια και εγκατάσταση Έξυπνου Ρυθμιστή κυκλοφορίας χωρητικότητας 4 Σηματοδοτικών Ομάδων» (20 σε ποσότητα). Επίσης, στον πίνακα συμμόρφωσης για το σύστημα διαχείρισης κυκλοφορίας αναφέρονται, μεταξύ άλλων, οι εξής απαιτήσεις : α/α 29 : «Το προτεινόμενο λογισμικό διαθέτει τις ακόλουθες μελλοντικές δυνατότητες όσο*

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

αφορά την παρακολούθηση λειτουργίας ρυθμιστών κυκλοφορίας», α/α 30 : «Εποπτεία όλων των ρυθμιστών κυκλοφορίας σε χάρτη (zoom in, zoom out, pan κ.α.)», α/α 31: «Εποπτεία συγκεκριμένου ρυθμιστή και της κατάστασης λειτουργίας του. Παρουσίαση σε οριζοντιογραφία και χάρτη», α/α 32: «Πληροφορία σχετικά με τον ρυθμιστή και τα κυκλοφοριακά δεδομένα που συλλέγονται. Εξαγωγή των κυκλοφοριακών δεδομένων σε τρίτα συστήματα μέσω τεχνολογίας Web Services. Αποστολή εντολών στον ρυθμιστή και προγραμμάτων. Αναγνώριση προβλημάτων στην λειτουργία του ρυθμιστή. Επίπεδα πρόσβασης στην χρήση», α/α 33: «Δυνατότητα εύκολης εισαγωγής νέων ρυθμιστών κυκλοφορίας στην εφαρμογή. Δυνατότητα Συντονισμού των ρυθμιστών», α/α 34: «Η πρόσβαση στους ρυθμιστές θα γίνεται με ασύρματη επικοινωνία» και α/α 35 «Η εφαρμογή θα επιτρέπει την αποστολή ενημερώσεων στους εγγεγραμμένους χρήστες του Δήμου μέσω email ή και SMS σχετικά με προβλήματα στον ρυθμιστή κυκλοφορίας. Δυνατότητα εύκολης εισαγωγής νέων ρυθμιστών κυκλοφορίας στην εφαρμογή. Η εφαρμογή θα επιτρέπει την αποστολή ενημερώσεων στους εγγεγραμμένους χρήστες του Δήμου μέσω email ή και SMS σχετικά με προβλήματα στον ρυθμιστή κυκλοφορία». Ενόψει τούτων, ως προς τις αιτιάσεις του πρώτου σκέλους (I) του πέμπτου λόγου της δεύτερης προσφυγής, λεκτέο ότι η διακήρυξη περιλαμβάνει τα απολύτως απαραίτητα στοιχεία για την κατανόηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, ενώ για τυχόν περαιτέρω στοιχεία, των οποίων η χρησιμότητα δύναται να ανακύψει κατά τη σύνταξη της προσφοράς, όπως εν προκειμένω, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος προς την Αναθέτουσα Αρχή για την παροχή διευκρινίσεων προς άρση τυχόν ασαφειών της διακήρυξης, απορριπτομένου για το λόγο αυτό του σχετικού λόγου της προσφυγής. Επίσης, ο ισχυρισμός της δεύτερης προσφεύγουσας περί αντίθεσης μεταξύ των μελλοντικών λειτουργιών του Πίνακα Συμμόρφωσης του Συστήματος Διαχείρισης Κυκλοφορίας και των βασικών λειτουργιών του «Προηγμένου συστήματος Τηλε-Επιτήρησης και Αναγγελίας Βλαβών Φωτεινής Σηματοδότησης» προβάλλεται αορίστως, καθώς δεν εξειδικεύεται ποιες ακριβώς δυνατότητες του πρώτου συστήματος αντιστοιχούν σε δυνατότητες του δεύτερου, ούτε από που εξάγει η προσφεύγουσα το συμπέρασμα ότι οι απαιτούμενες δυνατότητες του εξοπλισμού και του λογισμικού στο πλαίσιο του «Προηγμένου συστήματος

Τηλε-Επιτήρησης και Αναγγελίας Βλαβών Δικτύου Φωτεινής Σηματοδότησης» είναι βασικές και όχι μελλοντικές, πολλώ δε μάλλον, που στο σχετικό χωρίο της διακήρυξης γίνεται αναφορά στη «δυνατότητα μελλοντικής επέκτασης σε όλο το δίκτυο φωτεινής σηματοδότησης». Ως εκ τούτου, ο ως άνω ισχυρισμός είναι απορριπτός ως αόριστος.

44. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η προβολή από την Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις των αναφερόμενων σε προηγούμενες σκέψεις, για να διασώσει πλείονες όρους της διακήρυξης που πάσχουν από ασάφεια, αοριστία ή και εσφαλμένη εγκαθίδρυση τεχνικών προδιαγραφών – πλημμέλειες που σημειωτέον προβλήθηκαν από περισσότερους οικονομικούς φορείς – δεν αποτελεί τον κατά νόμο προβλεπόμενο τρόπο για την άρση των ως άνω πλημμελειών που άγουν σε παραβίαση των αρχών που διέπουν τις δημόσιες διαγωνιστικές διαδικασίες και, πρωτίστως, των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του ανταγωνισμού. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 περ. β' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή μπορεί μεν με τις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης, όχι όμως και να συμπληρώσει και, δη, να υποκαταστήσει την παράνομη και πάσχουσα από πληθώρα πλημμελειών διακήρυξη. Προσέτι, τέτοιας έκτασης συμπλήρωση της διακήρυξης και αποκατάσταση πλημμελειών της δεν είναι κατά νόμο επιτρεπτή, ούτε δυνάμει της κατ' άρθρο 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016 διαδικασίας παροχής διευκρινίσεων από την αναθέτουσα αρχή και της συνακόλουθης ενσωμάτωσής τους στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού – πέραν των περιπτώσεων που η δυνατότητα αυτή αναγνωρίζεται ανωτέρω κατά την εξέταση των επιμέρους αιτιάσεων των προσφυγών –, πολλώ δε μάλλον, που εν προκειμένω περισσότερες διαγνωσθείσες πλημμέλειες συνδέονται με το όλως απροσδιόριστο από την προσβαλλόμενη διακήρυξη έργο «Παροχή Υπηρεσιών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ευφυούς Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης στο Δήμο ...» που συνδέεται άρρηκτα με το εδώ δημοπρατούμενο έργο-προμήθεια. Άλλωστε, κατά πάγια νομολογία, ενόψει των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημόσιας προμήθειας, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφορών, πρέπει να

Αριθμός Απόφασης: 1123, 1124, 1125/2023

ακυρωθεί η διακήρυξη στο σύνολό της (απόφαση ΔΕΕ της 04-12-2003, C-448/2001, ENV AG Wienstrom GmbH κ.λ.π, σκέψεις 92-95, ΣΤΕ 1135/2010, ΕΑ ΣΤΕ 1089/2009, ΣΤΕ 2951- 52/2004, ΕΑΔΗΣΥ 1201/2022). Ενόψει τούτων, οι προδικαστικές προσφυγές πρέπει να γίνουν δεκτές, κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη διακήρυξη και να επιστραφούν τα παράβολα που κατατέθηκαν για τις προσφυγές αυτές.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται τις συνεξεταζόμενες τρεις προδικαστικές προσφυγές, κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη.

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου που καταβλήθηκε για την άσκηση κάθε προσφυγής.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 6-7-2023 και εκδόθηκε στις 26-7-2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Ο Πρόεδρος
Ιωάννης Λαμπρόπουλος**

**Η γραμματέας
Φωτεινή Μαραντίδου**